

НАЦІОНАЛЬНЕ
АГЕНТСТВО
ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	37214 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	151
Повна назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	04718013
ПІБ керівника ЗВО	Ладика Володимир Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.snau.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/151>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37214
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	відділ аспірантури та докторантури, кафедра іноземних мов, кафедра філософії та соціально-гуманітарних дисциплін, кафедра кібернетики та інформатики, кафедра економіки та підприємництва, кафедра маркетингу та логістики, кафедра менеджменту
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Сумський національний аграрний університет, 40021, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	57296
ПІБ гаранта ОП	Борисова Вікторія Анатоліївна
Посада гаранта ОП	професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	viktoria.borysova@snau.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(097)-736-92-12
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(066)-648-56-33

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Сумський національний аграрний університет (СНАУ), зокрема факультет економіки і менеджменту має тривалий досвід підготовки аспірантів та докторів наук за різними спеціальностями. Зокрема, за спеціальністю та 08.00.08 «Фінанси, гроші і кредит» (попередньо 08.04.01) підготовлено більше ніж 15 кандидатів економічних наук протягом 1998-2021 рр. Сформована наукова школа, наукова проблематика якої пов'язана із фінансовими аспектами сталого розвитку, фінансами аграрного сектору, природокористування. Більшість науковців, які залучені до реалізації ОП, працюють у напрямі, що пов'язує проблематику сталого розвитку та фінансів (Борисова В.А., Фролов С.М., Рибіна Л.О., Самошкіна І.Д., Маслак Н.Г., Геєнко М.М.). Науково-дослідна тематика, над якою працює кафедра фінансів, банківської справи та страхування, охоплює питання зелених фінансів, страхового захисту земельних ресурсів, розвитку іпотечного кредитування, управління публічними фінансами.

Тривалий досвід підготовки, попит на фахівців відповідної кваліфікації та кадровий склад факультету економіки та менеджменту стали підґрунтям для запровадження ОП за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». До розробки та реалізації ОП були залучені провідні НПП факультету економіки і менеджменту, які є членами спеціалізованих вчених рад та мають досвід підготовки наукових кадрів. У 2016 році створена група для розробки проекту ОП. Проект ОП обговорювався спільно на міжкафедральному засіданні кафедри фінансів СНАУ (протокол № 1 від 09.09.2016 р). Розвиток програми, зумовлений реалізацією Стратегії СНАУ та напрямом наукового пошуку викладачів факультету, визначили особливості ОП – фінансові аспекти сталого розвитку. ОП «Фінанси банківська справа та страхування» переглянута у 2021 з урахуванням зауважень стейкхолдерів та обговорена на спільному засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування (протокол №9 від 19.03.2021 року) і введена в дію Наказом ректора СНАУ № 238-к від 02.06.2021. Відповідно до рекомендацій Ради із забезпечення якості ОД та ВО СНАУ (протокол №3 від 08.06.2021 р.) в ОП 2021 року були внесені зміни з урахуванням змісту професійного стандарту, остання редакція ОП затверджена вченою радою СНАУ та введена в дію наказом ректора № 370 від 30.09.2021р.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2021 - 2022	2	0	1	1	0	0	0
2 курс	2020 - 2021	0	0	0	0	0	0	0
3 курс	2019 - 2020	2	1	0	1	0	0	0
4 курс	2018 - 2019	3	3	0	0	1	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	51414 Фінанси, банківська справа та страхування 7954 Фінанси, банківська справа та страхування 33126 Фінанси, банківська справа та страхування
другий (магістерський) рівень	7533 Фінанси, банківська справа та страхування
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37214 Фінанси, банківська справа та страхування

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	65452	50351
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	65452	50351
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП_072_PhD_2021.pdf</i>	9imHPq56/qt9eR3yoQ14kYdohyL62IoUq6ePoTtOMso=
Навчальний план за ОП	<i>ОНП_072_2021_PhD_Навчальні плани.pdf</i>	OJ1+prHO6z6dnkj3CQQgd6/8l7hN2ZQbRIoHZ8gzvcg=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>ОНП_072_PhD_Рецензія.pdf</i>	DqfOuBFuHVd6L11vRrwq3ZEK RavEoEiGFTm11YfupJM =

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОНП: сформувати у здобувачів здатність розв'язувати значущі проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, планувати та реалізувати оригінальне наукове дослідження, інтегрувати свою освіту та досвід у професійну діяльність та академічну практику.

Особливість програми визначається тим, що зміст ОНП включає питання фінансів сталого розвитку та аграрної сфери як в межах освітньої, так і в межах наукової складової. Освітня складова ОНП включає СК 3, ПРН 1, ПРН 2, що репрезентують навчальні цілі щодо фінансових аспектів сталого розвитку, що забезпечуються ОК 5, ОК 14, та усіма вибірковими ОК. Унікальність в межах наукової складової реалізується через наукові дослідження здобувачів, тематика яких відповідає науковим доробкам наукових керівників, знаходиться в межах тематики НДР, що реалізується на факультеті. Модель підготовки передбачає можливість для здобувачів поєднувати власні наукові дослідження з вивченням вибіркових ОК професійної підготовки.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Мета ОНП відповідає місії СНАУ (<https://bit.ly/3pbZFot>) та спрямована на реалізацію завдань щодо основних напрямів діяльності університету, закріплених у Статуті Університету (<https://bit.ly/3vtWLoL>). Після затвердження нової стратегії СНАУ проєктна група переглянула ОНП, узгодивши навчальні цілі з основними стратегічними цілями розвитку СНАУ.

Місія СНАУ полягає у примноженні людського капіталу через: 1) підготовку фахівців, які розбудовують аграрний сектор та суспільство в цілому на засадах сталого розвитку; 2) наукові дослідження та інноваційну діяльність світового рівня; 3) формування свідомих громадян, лідерів, які здатні кидати виклик сьогоденню та збагачувати майбутнє. Мета та навчальні цілі ОНП відповідають місії СНАУ в кожній із 3-х складових: 1) підготовка фахівців, які розбудовують аграрний сектор та суспільство в цілому на засадах сталого розвитку – ЗК 4, ЗК 8, ЗК 12 та ПРН 1, ПРН 2, ПРН 9; 2) наукові дослідження та інноваційна діяльність світового рівня (СК 5, СК 6, СК 7 та ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 10; 3) формування свідомих громадян, лідерів, які здатні кидати виклик сьогоденню та збагачувати майбутнє – ЗК 6, ЗК 10, ЗК 13 та ПРН 1, ПРН 4, ПРН 10. ОНП має перспективи розвитку у контексті реалізації Стратегії СНАУ на 2021-2025 рр. Мета та цілі ОНП безпосередньо відповідають таким стратегічним цілям Ціль 4, 5, 13, 17.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

На етапі розроблення ОНП було отримано відгуки випускників аспірантури попередніх років, значна частина яких є працівниками факультету економіки та менеджменту СНАУ. У процесі перегляду ОНП, що відбувся протягом 2021 р. здобувачі, що навчаються на ОНП, були залучені до перегляду через анкетування та обговорення. За результатами обговорення здобувачі надали пропозиції щодо розширення блоку вибіркових компонент та їх змістовного

наповнення, зокрема Пугач Ю.В. у частині публічних фінансів, Грек Є.В. та Ломака Я.І. у частині фінансового забезпечення малого бізнесу. Крім того, здобувач Пугач Ю.В, який є членом проєктної групи, безпосередньо був долучений до перегляду ОНП на усіх етапах прийняття рішень щодо ОНП.

- роботодавці

Питання підготовки докторів філософії розглядалося на засіданні ради роботодавців за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. З огляду на те, що навчання на третьому рівні ВО розглядається СНАУ не лише як засіб для успішної академічної чи наукової кар'єри, а також як можливість професійного розвитку для будь-якого фахівця, то в якості роботодавців залучалися широке коло осіб: представники ЗВО, в тому числі СНАУ (Мамлюк О.В., Радченко О.В.), державних інституцій та бізнесу в сфері фінансів, банківської справи та страхування (Ятлов С.Г., Скиба Д.А., Богданов П., Сидельник Н.Ю.), органи місцевого самоврядування (Бойко О.А., Маслак О.М.). Для збору інформації використовувалося анкетування, результати якого опрацьовувалися проєктною групою та обговорювалися на засіданні кафедри фінансів, банківської справи і страхування та у широкому колі стейкхолдерів (протокол №9 від 19.03.2021 року, <https://bit.ly/3G78KgY>). Запропоновано посилити розвиток уміння використовувати сучасні інформаційні технології при зборі інформації та представленні результатів дослідження (враховано у ПРН 8, ЗК 11, СК 2).

- академічна спільнота

Академічна спільнота залучалася до перегляду ОНП через механізм, що передбачає етапи перегляду «знизу вгору»: 1) розгляд пропозиції проєктної групи на засіданні кафедри, 2) вченої ради факультету, 3) ради із забезпечення якості ОД та ВО. Останні зміни до ОНП були внесені як відповідь на рекомендації Ради із забезпечення якості (протокол №3 від 08.06.2021 р.) щодо урахування вимог професійного стандарту для групи професій «Викладачі закладів ВО» (<https://bit.ly/3G3T91C>).

- інші стейкхолдери

Питання підготовки докторів філософії обговорювалися на семінарі, організованому СНАУ (<https://bit.ly/3aWcEeg>), до якого як спікери були залучені члени НА, голова секретаріату НА, громадські організації, представники ЗВО, що мають успішний досвід підготовки докторів філософії. За результатами семінару запроваджено досвід ДНУ ім. В.Стуса (інструменти аналізу відповідності наукових керівників тематиці досліджень аспірантів та внутрішнім вимогам ЗВО).

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Під час перегляду ОНП 2021 р. проєктна група, керуючись аналітичними звітами ООН (<https://bit.ly/3E3gtel>), ОЕСР (<https://bit.ly/3vroeYo>), ВЕФ (<https://bit.ly/2ZeR56z>), результатами аналізу потреб ринку праці в розрізі окремих країн (<https://bit.ly/3poSnqa>) визначила програмні компетентності та ПРН, що відбивають актуальні на сьогодні тенденції розвитку спеціальності, зокрема, щодо фінансів сталого розвитку (ЗК 10, СК1, СК 3, ПРН 1, ПРН 2). Також передбачено низку дослідницьких компетентностей, що характеризують кадри вищої кваліфікації (СК 2, СК 5, СК 6 та ПРН 3 – ПРН 6, ПРН 10) - згідно аналітичного звіту (<https://bit.ly/3aV1EOh>) потреба у кадрах вищої кваліфікації для аграрного виробництва та фінансового сектору зростає на 30% та 16% відповідно.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП (ПРН1; ПРН2; ПРН 10) було враховано Стратегію регіонального розвитку Сумської області на період до 2027року (<https://bit.ly/2Xywtqto>), Програму розвитку агропромислового комплексу Сумської області на період до 2027 року (<https://bit.ly/3aX8Idb>). Формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП, а також змісту підготовки, зокрема ОК, що пропонуються на вибір здобувачу, здійснено з урахуванням особливостей фінансової децентралізації та сталого розвитку сільських територій (ПРН 10).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При формулюванні цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано: власний успішний досвід підготовки аспірантів (понад 25 років), наукову школу проф. Борисової В.А. у контексті фінансів сталого розвитку, а також досвід аналогічних освітньо-наукових програм провідних ЗВО України, що здійснюють підготовку у межах спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Київський національний університет імені Тараса Шевченка (<https://bit.ly/3aTjZv9>) (у частині викладання дисциплін або окремих тем дисциплін іноземною (англійською) мовою, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (<https://bit.ly/3zv37Ep>) у частині розвитку здатності у здобувачів використовувати емпіричні методи дослідження шляхом коригування ОК 6 «Емпіричні методи у фінансах»). Враховано досвід іноземних програм в галузі управління і адміністрування в рамках виконання проєктів Erasmus+. Досвід Maastricht University програми «Sustainable Finance» (<https://bit.ly/3CsaPFW>), зокрема компоненти «Sustainable Finance, Management, and Strategy» враховано у процесі змістовного наповнення ОК14 Актуальні питання страхування та сталий розвиток та ВК3 Фінансові системи та цілі сталого розвитку.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт відсутній. За відсутності стандарту вищої освіти ОНП сформована відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова КМУ від 23 березня 2016 р. № 261).

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

За відсутності стандарту вищої освіти програмні компетентності та ПРН ОНП сформульовано відповідно до НРК, 8 рівень, що підтверджено інформацією, наведеною у матриці відповідності компетентностей, визначених ОНП, дескрипторам НРК (таблиця 1 профілю ОНП).

Також ОНП за змістом ПРН та обсягом ОК, спрямованих на їх розвиток, відповідає 4 групам компетентностей, передбачених пунктом 27 «Порядку підготовки здобувачів підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (Постанова КМУ від 23 березня 2016 р. № 261). Зокрема: 1) здобуття глибинних знань із спеціальності – ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ОК4, ОК 5, ОК 6, ОК 14, усі ВК. 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – ПРН1, ОК1, ОК5, ОК 14; 3) набуття універсальних навичок дослідника – ПРН 5, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10 відповідно ОК2, ОК 3, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК10., ОК 13; 4) здобуття мовних компетентностей – ПРН 6, ПРН 7, ОК11, ОК12.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

60

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності за змістом ПРН та ОК, що їх забезпечують. ПРН визначено відповідно до об'єкта вивчення ОНП з урахуванням Зальцбургських принципів (Пр.1. «основною складовою підготовки здобувачів наукового ступеня є просування знань шляхом проведення оригінальних досліджень») – ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, що забезпечується ОК4, ОК 5, ОК 6, ОК 14, усі ВК). ОНП є структурованою за часом: освітня компонента запланована на 1-3 семестри, при цьому ОК, орієнтовані на розвиток дослідницьких компетентностей – у 1-2 семестрах, що дозволяє ефективно планувати дослідження здобувача, поєднуючи його навчання та дослідження. ОНП узгоджена за змістом: 4 змістовні блоки структуровано у відповідні ОК так, що усі ПРН забезпечуються обов'язковими ОК. Вибіркові ОК орієнтовані на поглиблення компетентностей здобувача відповідно до теми його дисертації та напрямів досліджень. Дисципліни циклу професійної підготовки: ОК 4, ОК5, ОК6, ОК14 та 3 ВК (всього 27 кредитів ЄКТС) формують теоретичний зміст предметної області та підкреслюють унікальність ОНП.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

У Сумському НАУ створена процедура, яка надає можливість здобувачу вищої освіти формувати індивідуальну освітню траєкторію (ІОТ) і регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ (<https://bit.ly/3jYJmu>), Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів (<https://bit.ly/3nu9Aw3>).

ІОТ для здобувачів забезпечується через: вільний вибір теми наукового дослідження, вибір відповідних вибірових освітніх компонент (ВК 1-6), що дозволяє поглибити професійні та наукові знання; можливості академічної мобільності внутрішньої та зовнішньої (міжнародної) академічної мобільності (<https://bit.ly/3pmScR6>); формування індивідуального навчального плану та плану наукової роботи за погодженням з науковим керівником, що затверджується на засіданнях Вченої ради СНАУ. Можливість формування ІОТ також забезпечується використанням технологій дистанційного навчання на платформі MOODLE (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/>).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Здобувачі вищої освіти за поданою ОНП можуть реалізувати своє право на вибір освітніх компонент варіативної частини згідно Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (<https://bit.ly/3jlYJmu>), Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів (<https://bit.ly/3nu9Aw3>).

Обсяг вибіркової компоненти (ВК) становить 15 кредитів ECTS (по 5 кредитів ECTS на кожну вибірку компоненту). Дисципліни, що пропонуються на вибір здобувачам спрямовані на спеціалізовану фахову підготовку та надають можливість максимально урахувати наукові інтереси здобувача.

Здобувачі вищої освіти визначаються з набором вибіркового освітніх компонентів у період з 1 лютого по 1 березня шляхом ознайомлення із описовою інформацією про освітні компоненти. Інформації про вибіркові компоненти розміщено на сайті кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Вибір здійснюється шляхом подачі заяви у відділ аспірантури і докторантури. Після здійснення здобувачем вищої освіти процедури вибору вибіркового освітніх компонентів та внесення їх до індивідуального навчального плану, вони вважаються обов'язковими для вивчення.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка в межах освітньої складової ОНП реалізується у педагогічній практиці – ОК13 (4 кредити ECTS). Педагогічна практика є обов'язковою складовою підготовки докторів філософії за ОНП та спрямована на підготовку до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю або галуззю знань. Педагогічна практика реалізується відповідно до Положення про педагогічну практику здобувачів ступеня доктора філософії (<https://bit.ly/3BoMBoj>). У процесі проходження педагогічної практики здобувачі вищої освіти повинні розробити та реалізовувати освітній компонент у межах своєї спеціальності (галузі знань), формувати ефективну стратегію навчання-викладання-оцінювання відповідно до цілей та результатів навчання, в тому числі у віртуальному освітньому середовищі; використовувати знання зі спеціальності у викладанні, інтегрувати їх у дисципліну, яку викладають; аналізувати процес навчання, в тому числі оцінювати своє викладання відповідно до навчальних цілей; працювати у цілеспрямованій взаємодії зі студентами, використовуючи інтерактивні методи відповідно до ситуації; співпрацювати з різними стейкхолдерами освітнього процесу. Для забезпечення ефективної практичної підготовки та підтримки здобувачів у формуванні викладацьких компетентностей ОНП передбачено ОК 8 «Організація і методика проведення навчальних занять», яка виступає підготовчим етапом проходження педагогічної практики. Педагогічна практика може бути реалізована як у СНАУ, так і структурних підрозділах (фахових коледжах) СНАУ.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Загальні принципи та політика СНАУ щодо розвитку соціальних навичок закріплені Концептуальними засадами гуманітарної складової підготовки фахівців (<https://bit.ly/36E28GN>). На поданій ОНП перелік загальних компетентностей формувався на основі професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів ВО», оскільки цей стандарт містить усі необхідні для викладача та дослідника м'які навички. ОНП сформовано у такий спосіб, що усі ОК забезпечують розвиток soft skills, що підтверджується матрицями відповідності ПРН – ЗК, СК, ПРН – ОК (таблиця 2, таблиця 3 профілю ОНП). Модель підготовки докторів філософії у СНАУ передбачає блок ОК (ОК1, ОК2, ОК 3, ОК 7, ОК 8, ОК 9, ОК 10, ОК 11, ОК 12), який є спільними для здобувачів різних спеціальностей і відповідає принципу 8 Зальцбургських принципів. Крім освітньої складової ОНП передбачає розвиток м'яких навичок в межах наукової складової (ЗК1 - ЗК 4, ЗК 7, ЗК 9, ЗК 11) через участь в університетських конференціях, презентацій результатів досліджень на засіданнях кафедри, круглих столах, обговорень результатів наукової діяльності. Університет пропонує різні заходи, які забезпечують розвиток soft skills, зокрема медіашкола (<https://bit.ly/3AVcvCl>, <https://bit.ly/2XtpH3I>), Жан Монне студії СНАУ (<https://bit.ly/3lZ9HQB>), школи-семінари (<https://bit.ly/3lZtWaz>). Для розвитку мовних компетентностей у СНАУ діє центр підготовки Pearson (<https://bit.ly/2Z8nNqi>). Опитування здобувачів (<https://bit.ly/3V3sDle>) свідчить про високий рівень задоволення набуттям soft skills упродовж періоду навчання.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Під час останнього перегляду ОНП було враховано вимоги професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610) в частині загальних компетентностей та професійних компетентностей, що стосуються викладацької діяльності (А, Б, В, розділ 5 стандарту) і можуть бути забезпечені в межах обсягу, передбаченого ОНП на цей блок підготовки здобувача. На основі відповідних компетентностей сформульовано результати навчання (таблиця 2 профілю ОНП).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

На основі Положення про організацію освітнього процесу в СНАУ (п. 2.8) (<https://bit.ly/3jlYJmu>) та відповідно рекомендацій Довідника користувача ЄКТС (<https://bit.ly/3nbLqGb>) здійснено розподіл навантаження студента. На етапі розроблення ОНП в основу розподілу обсягу навантаження між окремими освітніми компонентами у кредитах ЄКТС було покладено вимоги Порядку підготовки здобувачів підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова КМУ від 23 березня 2016 р. №

261). Організація самостійної роботи, вимоги щодо її методичного забезпечення, передбачені Положенням про самостійну роботу студентів та контроль за нею у Сумському НАУ (<https://bit.ly/3G4whza>).

Навантаження за освітніми компонентами становить 1800 годин, з яких 664 години становлять аудиторі заняття (майже 37%). На етапі формування робочих програм (силабусів) відповідність навантаження студентів обсягу освітнього компонента оцінюється під час рецензування (Положення про робочу програму (силабус) освітнього компонента <https://bit.ly/3DRRR86>, додаток 2). У процесі реалізації ОНП здійснювався моніторинг фактичного навантаження, його відповідність запланованому, шляхом опитування студентів. Також було проведено опитування в процесі участі СНАУ у проєкті ACADEMIC IQ. За результатами проведено аналіз <https://bit.ly/3rjqSyd> та передбачено ряд заходів <https://bit.ly/3DX9fIJ>.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://snau.edu.ua/prijmalna-komisiya/https-snau-edu-ua-wp-content-uploads-2021-08-pravila-prijomu-pdf/pravila-prijomu-dlya-zdobuttya-vishho%20%D1%97-osviti-u-sumskomu-nacionalnomu-agrarnomu-universiteti-v-2021-roci/>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Правила прийому на навчання до аспірантури СНАУ на 2021 рік визначають умови вступу на ОНП і дозволяють формувати вмотивований контингент здобувачів, здатних до навчання за ОНП. Для навчання за ОНП спеціальності 072 приймаються особи, які здобули ступінь магістра (ОКР спеціаліста) та успішно пройшли вступні випробування. Вимоги до вступників до аспірантури СНАУ відповідають вимогам п.18-24 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (<https://bit.ly/3E55UNz>) і рекомендаціям МОН, які щороку надаються ЗВО.

Вступники до аспірантури складають вступні іспити на конкурсній основі із спеціальної дисципліни (на основі розробленої програми вступного випробування), однієї з іноземних мов (англійської, німецької, французької, іспанської) та іспиту в формі співбесіди з основ наукових досліджень. При визначенні конкурсного балу додатково враховуються бали за попередні академічні досягнення. Загальний конкурсний бал розраховується відповідно додатку 11: Правила прийому на навчання до аспірантури та докторантури Сумського національного аграрного університету на 2021 рік (<https://bit.ly/3jmsrYG>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визначення результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (розділ 19) (<https://bit.ly/3jYJmu>), Положенням про реалізацію права студентів Сумського НАУ на академічну мобільність (<https://bit.ly/3rpscR6>). Визнання РН здійснюється комісією на основі порівняльного аналізу РН ОП та РН, отриманих здобувачем в іншому закладі/на іншій освітній програмі. Комісія в процесі аналізу РН має виходити з їх змісту, дослівне співпадіння формулювань РН та назв освітніх компонентів, під час вивчення яких здобувач набув РН, не є обов'язковим. Створена процедура дозволяє гарантувати надійність визнання результатів навчання.

Інформування щодо академічної мобільності здобувачів вищої освіти та визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, відбувається на сайті СНАУ (<https://bit.ly/3nevXFC>). Також СНАУ реалізує інформаційну та консультативну підтримку здобувачів щодо можливостей міжнародної академічної мобільності (<https://bit.ly/3plMQAC>).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здобувачами ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування», відсутня.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання в Сумському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://bit.ly/3jr3VGm>).

Інформація про принципи визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, знаходиться на сайті

СНАУ (<https://bit.ly/3jp3VGm>). Крім того, протягом жорсткого локдауну було створено COURSERA FOR CAMPUS for SUMY NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY, де студенти та викладачі СНАУ могли пройти будь-який курс і отримати сертифікати (<https://bit.ly/3G3YpTf>). Інформація доводиться до здобувачів у соціальних мережах, на сайті СНАУ, на сторінках факультету економіки та менеджменту, наукового відділу під час безпосередньої роботи із науковими керівниками.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування», відсутня.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Передбачено застосування двох форм здобуття освіти: денна та заочна. Основним документом, який регламентує використання форм та методів навчання і викладання є робоча програма (силабус) ОК. Згідно Положення про робочу програму (силабус) освітнього компонента (<https://bit.ly/3w46TDG>) основою вибору форм та методів навчання є узгодженість їх з РН, які передбачені відповідними ОК, що забезпечує досягнення ПРН за ОП та відповідає принципу конструктивного узгодження, а саме: 1) узгодженості ПРН з РН ОК (розділ 2 РП (силабуса)); 2) узгодженість РН ОК з методами викладання і навчання (розділ 4 РП (силабуса)); 3) узгодженість РН ОК з методами оцінювання (розділ 5 РП (силабуса)).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Методи навчання та викладання на ОНП обираються відповідно до третього рівня ВО з пріоритетом навчання через дослідження, високим рівнем самостійного навчання, що відповідає студентоцентрованому підходу, оскільки заохочує здобувачів до ролі автономних і відповідальних суб'єктів свого навчання. Навчальне середовище передбачає партнерство між учасниками освітнього процесу. Форми і методи навчання і викладання в ЗВО регламентуються <https://bit.ly/3ukp2xM>. Здобувачі за ОНП мають можливості формування індивідуальної траєкторії навчання відповідно до власних наукових інтересів і вибору напряму наукового дослідження, вільно висловлювати свою наукову думку на конференціях, семінарах тощо. При реалізації ОНП відповідно до студентоцентрованого підходу реалізується не лише формативне і сумативне оцінювання, а й взаємне оцінювання (ОК 8 Організація і методика проведення навчальних занять). За результатами опитування <https://bit.ly/3E19IcP> здобувачі виявили високий рівень задоволеності <https://bit.ly/3jnVECg>

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

СНАУ у своїй діяльності втілює принцип академічної свободи (Кодекс академічної етики, розділ 2.5. <https://bit.ly/2XzdLgW>). Методи навчання і викладання, які використовуються на ОНП, реалізуються відповідно до принципу академічної свободи. НПП мають можливість самостійно обирати методи та форми роботи зі здобувачами, орієнтуючись на розвиток у них критичного мислення, відповідальності за власне навчання, більшого рівня самоорганізації, здатності визначати, на чому вони будуть зосереджені та скільки часу необхідно витратити на навчання (Положення <https://bit.ly/3w46TDG>). Під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та інноваційної діяльності НПП дотримуються принципів поширення знань та інформації, свободи слова і творчості, проведення наукових досліджень і використання їх результатів з урахуванням нормативної бази та законодавства. Здобувачі відповідно до Зальцбургських принципів є професіоналами (дослідниками-початківцями), які наділені порівнянними правами та здійснюють ключовий внесок у генерування нових знань (вибір напряму дослідження, ОК, форми навчання тощо). СНАУ приєднався до Великої хартії європейських університетів, що є підтвердженням дотримання принципу академічної свободи (<https://bit.ly/3jpKqNL>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних РН, порядку та критеріїв оцінювання ОК міститься в ОНП, яка є у вільному доступі (<https://bit.ly/3m1WМo3>) та надається здобувачу впродовж усього періоду навчання, починаючи зі вступної компанії, як у контактній формі та через інформування через онлайн-ресурси. На початку кожного семестру НПП презентують ОК і представляє цілі, завдання, очікувані РН, форми і методи викладання ОК, порядок і критерії оцінювання на основі РП (силабусу) ОК розробленого і затвердженого згідно Положення (<https://bit.ly/3w46TDG>). Порядок і критерії оцінювання РН здобувачів висвітлені на сайті СНАУ (<https://bit.ly/3scxgJ4>) та деталізовано у РП (силабусах) ОК (<https://bit.ly/3m1EkES>), до яких здобувачі мають повний доступ. В РП (силабусі) зазначена наступна інформація по ОК: загальна інформація про ОК, РН за ОК та їх зв'язок з

ПРН, зміст ОК (РП (силабус)), методи викладання та навчання, критерії оцінювання за ОК, навчальні ресурси, програмне забезпечення, додаткова інформація.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Згідно із цілями 9-13 Стратегії СНАУ (<https://bit.ly/2Z8ILVu>) відбувається поєднання навчання та досліджень, учасники освітнього процесу є повноправними суб'єктами наукової діяльності. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здійснюється з урахуванням:

1. Освітня складова спрямовує аспірантів на виконання наукового пошуку в рамках вивчення окремих ОК. При реалізації ОК викладачі акцентують на їх прикладному аспекті стосовно тематики дисертаційного дослідження, а за результатами вивчення окремих ОК здобувачі його підтверджують. Вивчення ОК5, ОК6, ОК8, ОК14 передбачає виконання наукового аналітичного огляду; підтвердженням засвоєння ОК 10 Управління науковими проектами є розробка наукового проекту за галузевою спрямованістю та вимогами міжнародних стандартів.
2. Щороку на базі університету проходять дві науково-практичні конференції викладачів, аспірантів та студентів СНАУ (<https://bit.ly/3psx86L>), під час якої здобувачі публічно представляють проміжні результати своїх досліджень.
3. Наукові напрацювання здобувачів можуть бути опубліковані у науковому фаховому виданні: Вісник СНАУ. Серія Економіка і менеджмент.
4. Тематика наукових досліджень здобувачів є частиною науково-дослідної роботи кафедри фінансів, банківської справи та страхування, економіки і підприємництва, маркетингу та логістики, за якими закріплені аспіранти. Перелік науково-дослідних робіт розміщено на сайті кафедри фінансів, банківської справи та страхування (<https://bit.ly/3Ch6Ess>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів освітньої програми на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі фінансів, банківської справи та страхування відбувається щорічно. Врахування сучасних інноваційних практик у фінансах, банківській справі та страхуванні здійснюється через обговорення та узагальнення інформації, отриманої від роботодавців (з 2020 року працює Експертна рада роботодавців зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»). Згідно затверджених та виконаних науково-дослідних робіт (Розвиток земельного іпотечного кредитування в аграрній сфері, Науково-практичні засади управління зеленими фінансами: регіональний та загальнодержавний аспекти, Науково-практичні засади розвитку аграрного страхування: регіональний та загальнодержавний аспекти, Фінансове стимулювання розвитку інноваційних процесів в аграрній сфері, Науково-практичні засади розвитку фінансової децентралізації в Україні), НПП проводять наукові дослідження, результати яких враховуються під час перегляду окремих ОК (робочі програми (силабуси) та навчальні матеріали). За результатами НДР «Науково-практичні засади управління зеленими фінансами: регіональний та загальнодержавний аспекти» оновлено тему 5. Публічне управління зеленими фінансами ВК1; за результатом НДР «Науково-практичні засади розвитку аграрного страхування: регіональний та загальнодержавний аспекти» додано тему 6 «Аналіз наукових досліджень сучасного страхового ринку в умовах забезпечення сталого розвитку» ОК14, за результатами участі у проекті Еразмус+ на пряму Жан Моне «Продуктування та поширення ідей циркулярної економіки відповідно до Плану дій ЄС» розроблено ВК 4 Фінанси і циркулярна економіка та заплановано розробку відкритого on-line курсу.

Результати закордонного стажування враховуються при оновленні освітніх компонентів, які закріплені за науково-педагогічними працівниками. Зокрема, в ВК2 введена наукова аналітична робота з питань фінансового менеджменту агроформувань.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Згідно концепції освітньої діяльності СНАУ (<https://bit.ly/3E1qwAz>) та стратегії розвитку СНАУ (<https://bit.ly/2Z8ILVu>) пріоритетом є співпраця та інтеграція в міжнародний освітній простір. Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО завдяки участі у міжнародних конференціях, стажуваннях та грантових проектах. НПП, які задіяні при реалізації ОП, проходять наукові підвищення кваліфікації (стажування) за своїми дослідженнями. Співробітництво з зарубіжними партнерами реалізується за різними формами, зокрема студентської та викладацької академічної мобільності (<https://bit.ly/3itxhDN>). Університет виступає активним учасником проектів Еразмус+, де приймають участь НПП ОП. СНАУ укладено близько 100 договорів про співробітництва із партнерами з 22 країн світу. Повний перелік міжнародних університетів-партнерів (<https://bit.ly/3x93ILB>). Всі НПП, які задіяні при реалізації ОП, мають сертифікати про міжнародне стажування, що є фундаментом для подальшої підготовки грантових заявок та публікацій у базах SCOPUS та WoS.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів у межах ОК ОП та критерії оцінювання здобувачів ВО визначено Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2TeKwNW>). У робочих навчальних програмах (силабусах) ОК на основі

«Положення про освітні програми (силабуси)» (<https://bit.ly/3w46TDG>) визначаються форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Робочі програми (силабуси) після затвердження оприлюднюються на сайті аспірантури та докторантури (<https://bit.ly/3nhoCSw>), кафедри фінансів, банківської справи та страхування (<https://bit.ly/3m1EkES>) та доводяться до відома здобувачів ВО. Зворотній зв'язок від стейкхолдерів надає можливість коригувати та удосконалювати форми контрольних заходів та методи оцінювання. Можливості оцінити ступінь досягнення ПРН забезпечується через реалізацію послідовних процедур, а саме: 1. На етапі проектування і перегляду ОП – через узгодження РН за ОК з ПРН ОП та формулювання ПРН за принципом SMART. 2. Вибір методів оцінювання, що відповідають РН за ОК ОП. 3. Послідовне і логічне застосування різних методів оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2TeKwNW>). Періодичний перегляд та коригування підходів до оцінювання РН здійснюється на основі результатів опитувань учасників освітнього процесу, а також практики використання формативного оцінювання. Рівень досягнення РН здобувачів ВО оцінюється під час контрольних заходів, основними з яких є поточний, рубіжний та семестровий контроль. Метою поточного оцінювання є забезпечення зворотного зв'язку між НПП та здобувачами ВО у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів ВО. Інформація, одержана при поточному оцінюванні, використовується як НПП для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами ВО для планування і реалізації самостійної роботи. Рубіжний контроль визначає рівень знань здобувача ВО програмного матеріалу на визначеному етапі, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку з конкретного ОК в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою (силабусом) та в терміни, які встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу та регламентується згідно пункту 9.17 «Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ» (<https://bit.ly/3ukpr2xM>).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів обираються відповідно до характеру РН, які оцінюються НПП (викладачами) та визначаються РП (силабусом). У РП (силабусі) ОК наведені способи підтвердження того, що студенти набули очікуваних РН за ОК, а саме: здобули знання, уміння та навички, які відповідають навчальним цілям ОК, також обов'язково зазначаються методи сумативного та формативного оцінювання, а за потреби й діагностичного оцінювання. Передбачено кількісні та якісні критерії оцінювання. Здобувачам надається доступ до РП (силабусів), які передбачають опис контрольних заходів та критеріїв їх оцінювання, а також інформацію про особливості семестрового оцінювання. Для забезпечення зворотного зв'язку питання щодо чіткості, зрозумілості форм і критеріїв оцінювання та їх дотримання включені в анкету опитування (<https://bit.ly/3V3sDle>). Результати свідчать про повну чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

Зворотний зв'язок від здобувачів під час формативного оцінювання дозволяє викладачу внести певні корегування з метою забезпечення максимального сприяння досягненню здобувачами очікуваних РН. На першому занятті НПП доводить зміст РП (силабусу) та пояснює суть і критерії оцінювання. Рекомендовані критерії оцінювання загальних компетентностей наведено у Положенні <https://bit.ly/3w46TDG>, додаток 3.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Здобувачам за ОП доводиться інформація про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання і проводиться роз'яснення стосовно вимог нормативної бази університету та процедур для їх реалізації згідно Положення про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2TeKwNW>) та Положення про РП (силабус) (<https://bit.ly/3w46TDG>). Інформація про строки та форми контрольних заходів публічно оприлюднюється згідно графіку навчального процесу на відповідний навчальний рік (<https://bit.ly/3zvaR8u>) та розкладу занять (екзаменів) на порталі університету (<https://portal.snau.edu.ua/index.php>). Також НПП на першому занятті доводить цю інформацію до здобувачів. Критерії та конкретні форми оцінювання рівня здобуття здобувачами РН в межах ОК визначаються РП (силабусом). Усі матеріали за ОП оприлюднюються на сайті. Для забезпечення об'єктивності оцінювання екзаменаторами рекомендована переважно письмова форма проведення екзаменів. За ОК ОП більшість екзаменів проводяться у письмовій формі, крім тих ОК, РН за якими вимагають оцінювання навичок представлення власних наукових досліджень, уміння презентувати, готувати звіти, вести наукову дискусію.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти відсутній.

Наукова складова ОНП передбачає проведення поточної атестації аспірантів на засіданні кафедри двічі на рік. Метою проміжної атестації є оцінювання рівня виконання індивідуального плану, надання здобувачу підтримки і зворотного зв'язку. Метою підсумкової атестації є встановлення відповідності рівня освітньо-наукової підготовки випускників аспірантури вимогам освітньо-наукової програми доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та завершується публічним захистом дисертації. Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи, за умови успішного виконання індивідуального наукового плану, є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, згідно з чинними вимогами.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином

забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів та атестації здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2TeKwNW>). Результати складання семестрових екзаменів, заліків оцінюються за чотирьох бальною національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною шкалою. Заліки оцінюються за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано»), 100-бальною шкалою. Результати екзаменів і заліків заносяться до екзаменаційної відомості, індивідуального навчального плану (залікової книжки) та навчальної картки здобувача вищої освіти.

Наукова складова ОНП передбачає проведення поточної атестації аспірантів на засіданні кафедри двічі на рік. Метою проміжної атестації є оцінювання рівня виконання індивідуального плану, надання здобувачу підтримки і зворотного зв'язку. Метою підсумкової атестації є встановлення відповідності рівня освітньо-наукової підготовки випускників аспірантури вимогам освітньо-наукової програми доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та завершується публічним захистом дисертації. Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи, за умови успішного виконання індивідуального наукового плану, є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, згідно з чинними вимогами.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність оцінювання регламентується відповідно до рекомендації «Європейських стандартів» (ESG) 2015. Згідно стандарту 1.3, забезпечується те, що оцінювання індивідуальних завдань здобувачів проводиться відповідно до Положення <https://bit.ly/2TeKwNW>. Іспити, як правило, проводяться одним НПП, при прийомі іспитів рекомендується до використання письмова форма для забезпечення об'єктивності оцінювання екзаменатором. Процедури запобігання конфлікту інтересів та інших правил академічної етики регулюються Кодексом академічної етики <https://bit.ly/3x82mRv>. В ЗВО розроблено Антикорупційну програму 2021 (<https://bit.ly/2RKJI34>) та створено Комісію з академічної етики (<https://bit.ly/2Zl8rP3>). За ОНП практики застосування відповідних процедур не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У Положенні (<https://bit.ly/3toooQw>) визначено, що правила оцінювання, що застосовуються на ОП відображені в профілі ОП. Відповідальність за належне оцінювання в межах кваліфікаційної атестації покладається на гаранта. Формативне оцінювання планується в РП (силабусі), пов'язане із очікуваними результатами навчання та конкретними критеріями оцінювання і надається таким чином, щоб забезпечити його корисність, адекватність, справедливість та своєчасність. Семестрові екзамени складаються студентами у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом, який затверджується завідувачем відділу аспірантури і докторантури і доводиться до викладачів і студентів не пізніше, ніж за місяць до початку сесії.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Положенням <https://bit.ly/3toooQw> передбачено можливість здобувачу оскаржити результати оцінювання. Деталізовано порядок оскарження визначається Положенням <https://bit.ly/3aXGDm7> (станом на момент формування ВСО – проєкт схвалено радою якості схвалено Радою із забезпечення якості ОД та ВО 07.10.2021, протокол № 1, <https://bit.ly/3nlOEan>).

Прикладів застосування відповідних правил за ОНП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

До переліку внутрішніх нормативних документів, що стосуються політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності студентами та викладачами Сумського НАУ, належать наступні:

- Політика Сумського національного університету у сфері забезпечення якості освіти у відповідності до «Стандартів та положень щодо забезпечення якості у сфері вищої освіти європейського простору» – <https://bit.ly/38e4qNb> ;
- Кодекс академічної доброчесності (<https://bit.ly/3ZYkUWR>) ;
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (<https://bit.ly/2Wkmq5V>) ;
- Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті (<https://bit.ly/3BgeMJb>) ;

Крім того, Кодекс академічної етики (<https://bit.ly/3mwIncU>) встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі, якими керуються учасники університетської спільноти ЗВО. Створена Комісія з академічної етики у складі 12 осіб (<https://bit.ly/2WxPYgu>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Технологічними інструментами протидії порушенням академічній доброчесності виступають спеціальні програмні засоби Unichек (unichек.com), що належить ТОВ «Антиплагіат» (договір №29 від 25.03.2019 року) та програмний продукт ТОВ «Плагіат» StrikePlagiarism.com (договір № 18-3-3 від 18.03.2019 року), через яку проводиться перевірка на наявність текстових запозичень; проведення іспитів, захистів звітів в режимі прозоро (відео зйомка, присутність

комісії). По завершенню повного процесу перевірки текстів на плагіат, включаючи повторну перевірку, сформовані звіти подібності та один примірник рішення Експертної ради, відповідальні особи на рівні факультетів в обов'язковому порядку надають Адміністратору антиплагіат-системи університету. Відповідно до наказу «Про запобігання та протидію корупційним проявам і зловживанням в період проведення контрольних заходів у Сумському НАУ» (<https://bit.ly/3jcTHcj>) визначені телефони гарячої лінії. Визначений порядок інформування здобувачів та викладачів про роботу телефонів гарячої лінії і часи прийому з особистих питань ректора університету, першого проректора, помічника ректора.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Функціонування ОС, метою якого є формування нульової терпимості до будь-яких проявів академічної недоброчесності (фальсифікація даних, шахрайство, крадіжка, плагіат, підкуп, купівля та продаж творів, презентація твору інших авторів як власного, невиправдане співавторство, обман під час іспитів та інша недоброчесна поведінка) забезпечується популяризацією академічної доброчесності через освітні заходи (онлайн семінари (<https://bit.ly/3Eo9HGN>), дискусії, ознайомлення з напрацьованими у вітчизняному ОС матеріалами щодо важливості дотримання академічної доброчесності).

ЗВО розвиває підходи до забезпечення академічної доброчесності та бере участь у міжнародному проекті «Academic IQ» (Академічна доброчесність у системі внутрішнього забезпечення якості освіти в університетах <https://bit.ly/3gnnyvR>, <https://bit.ly/3kUQ1LN>). В Сумському НАУ здобувачами освіти створене мотивуюче відео <https://bit.ly/3vylQ21>. Висвітлення інформації щодо академічної доброчесності знаходиться на офіційному сайті - <https://bit.ly/3cwVtid>. Крім того, існують процедури контролю за проведенням заліково-екзаменаційної сесії, визначені телефони гарячої лінії, механізм звернення через «Скриньку довіри». Інформація щодо вимог та санкцій у разі порушення академічної доброчесності наведена у РП (силабусі) кожного ОК, доводиться викладачем на першому занятті, таким чином відбувається постійне інформування студентів щодо недопущення проявів академічної недоброчесності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Згідно ч. 6 ст. 42 Закону України «Про освіту» (<https://bit.ly/3jkhSTs>) та Кодексу академічної доброчесності СНАУ (<https://bit.ly/3BYkUWR>), за порушення академічної доброчесності здобувачі ВО можуть бути притягнені до наступних видів академічної відповідальності: виявлення спеціалізованою вченою радою порушення АД в дисертації (наукових публікаціях), у яких висвітлені основні наукові результати, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії без права її повторного захисту. Якщо вчена рада встановила порушення АД в дисертації (наукових публікаціях), заява про зняття дисертації із захисту не приймається і приймається рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії. Випадків порушення АД з боку науково-педагогічних працівників не було.

Протягом реалізації ОНП випадків порушення академічної доброчесності не виявлено. У РП (силабус) кожного ОК передбачено санкції за порушення академічної доброчесності.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП та забезпечення необхідного рівня їх професіоналізму в СНАУ здійснюється згідно Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (<https://bit.ly/3V4nPwa>), яким встановлено послідовність проведення конкурсного відбору, призначення на посади науково-педагогічних працівників і продовження з ними трудових правовідносин та вимоги до осіб, які обираються на посади науково-педагогічних працівників.

Всі НПП – викладачі ОП у різні роки проходили конкурсний відбір на відповідні посади. Конкурсна процедура зосереджена на відборі професійних кадрів, що особливо забезпечується пунктами 2.5.- 2.6.; 3.1-3.11; 4.1-6.7. При укладанні контрактів із науково-педагогічними працівниками, у тому числі на нові терміни, визначаються, зокрема, такі їх обов'язки: виконання наукової роботи за конкретною формалізованою тематикою; публікація наукових статей та передача їх до репозиторію; публікація підручників, навчальних посібників, монографій; участь у наукових конференціях не менше 2-х разів на рік; здійснення керівництва науковою роботою здобувачів вищої освіти; участь у програмах підвищення кваліфікації з отриманням відповідного сертифіката. Необхідний рівень професіоналізму викладачів забезпечується за рахунок відповідності усіх викладачів ОНП Ліцензійним умовам, а також відповідністю ОК.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

СНАУ постійно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОНП у формах: семінарів та круглих столів із запрошеними гостями (<https://bit.ly/3vxDqTT>); відвідування компаній; щорічних конференцій; соціальних заходів, для обговорення ОНП, обговорення стратегії розвитку факультету економіки і менеджменту; організації виробничої практики; функціонування Наукової школи юного фінансиста (<https://bit.ly/3bzOoZn>), Клубу страхового бізнесу (<https://bit.ly/3oKoXsh>); широке залучення роботодавців до корегування змісту ОП; програмних

результатів навчання через Експертні ради роботодавців (<https://bit.ly/2ZmGfv8>), навчальних дисциплін з орієнтацією на практичну підготовку. Для ОНП III рівня особливо важливою є думка ЗВО як потенційних роботодавців, тому СНАУ організовує семінари (<https://bit.ly/3Gbov6w>) та бере участь у заходах, що дозволяють удосконалити практичну підготовку здобувачів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Аспірантам на рівні з іншими здобувачами вищої освіти факультету економіки і менеджменту забезпечується можливість залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять на ОНП шляхом проведення майстер-класів, семінарів, лекцій, круглих столів незалежно від наявності у них наукового ступеню. Інформація про такі зустрічі наведена у розділі новини факультету економіки і менеджменту (<https://eim.snau.edu.ua/category/news-uk/>) на сторінках соціальних мереж факультету економіки і менеджменту (<https://www.facebook.com/FEMSNAU/>) та наукової частини СНАУ (<https://www.facebook.com/research.SNAU>). Крім того, у СНАУ проводяться відкриті освітні заходи з орієнтацією на здобувачів ступеня доктора філософії (<https://bit.ly/3vylQ21>, <https://bit.ly/3vxSalA>, <https://bit.ly/3lZtwaz>, <https://bit.ly/3G4XySd>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Професійний розвиток викладачів ОП передбачений Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників (<https://bit.ly/3V4maXt>). Викладачі ОП самостійно можуть обрати форми, види, суб'єктів підвищення кваліфікації, результати якої враховуються під час обрання на посаду. Її обсяг протягом п'яти років – не менше 5 кред. ЄКТС (150 годин). За останні роки всі викладачі ОНП підвищили кваліфікацію у ЗВО України, Польщі, Великобританії.

У ЗВО розвинута внутрішня система підвищення кваліфікації в Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації СНАУ (<https://center.snau.edu.ua/>) та Центру підготовки кандидатів до участі у незалежному міжнародному тестуванні щодо оцінювання рівня володіння діловою англійською мовою (Pearson) (<https://bit.ly/2Z8nNqi>). Професійному розвитку викладачів ОНП сприяє їх участь у міжнародних проектах (<https://bit.ly/3vxVgpE>). Викладачі ОНП постійно беруть участь у заходах щодо професійного розвитку: семінар-практикум «Орієнтоване на студентів навчання, викладання та оцінювання» (<https://bit.ly/3njH5kw>), підвищення кваліфікації персоналу в рамках співпраці з нідерландською компанією «Елсман Груп» щодо впровадження сучасного програмного забезпечення з фінансового планування Diamond FMS (<https://bit.ly/3GaqGYb>), підвищення кваліфікації в рамках проектів Erasmus+ (<https://bit.ly/3vxEJCh>).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

У СНАУ розроблена і впроваджена система заходів із стимулювання розвитку викладацької майстерності і підвищення фаховості, що регламентується Статутом СНАУ (<https://bit.ly/3indlSR>), Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників (<https://bit.ly/3V4maXt>), Колективним договором зі змінами (<https://snau.edu.ua/kolektivnij-dogovor/>) та Положенням про організацію оплати праці в СНАУ (<https://bit.ly/3C4xvln>) та передбачає як матеріальні, так і моральні заохочення.

Преміювання науково-педагогічних працівників відбувається: за підсумками наукової (видання статей, що проіндексовано у базах даних Scopus та Web of Science), навчальної та навчально-методичної діяльності; за результатами проведення іміджевих заходів, наукових досліджень тощо. Науково-педагогічні працівники, що викладають іноземною мовою з відповідними підтвердженням сертифікатом B2-C1 мають 10% надбавку до заробітної плати.

На час підвищення кваліфікації та стажування (не рідше одного разу на 5 років) зберігається заробітна плата. Організація підвищення кваліфікації та стажування здійснюється навчальним відділом СНАУ.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОНП сприяють досягненню визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Інформація про фінансово-економічну діяльність ЗВО оприлюднено на сайті (<https://snau.edu.ua/finansovo-ekonomichna-diyalnist/>). Освітній процес забезпечений наступними матеріально-технічними ресурсами: наукова бібліотека, соціальна інфраструктура, навчальні площі та комп'ютерні класи, у тому числі спеціалізований комп'ютерний клас кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Наукова бібліотека забезпечена електронним каталогом наукових та навчальних видань (<https://bit.ly/3zgrObzs>), репозиторієм з доступом до наукових і навчальних методичних видань (<https://bit.ly/3iAuA3c>). Крім того, СНАУ надає можливість віддаленого доступу до Web of Science (<https://bit.ly/3zvBYAk>) та Scopus (<https://bit.ly/3zvBYAk>). Відповідність навчальних приміщень, що використовуються в освітньому середовищі, санітарним нормам та правилам протипожежної безпеки підтверджена санітарними паспортами. Здобувачі забезпечені навчальними підручниками та посібниками, мають доступ до платформи MOODLE (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/>), яка містить матеріали лекцій, практичних занять. Здобувачі

вищої освіти мають вільний доступ до мережі Internet в усіх навчальних корпусах університету.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

СНАУ забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП. Виявлення потреб та інтересів здобувачів проводиться шляхом щорічних опитувань (<https://bit.ly/3B3sDle>) та зустрічей на кафедрах при атестації та спілкуванні з науковими керівниками.

Науково-дослідна частина (<https://science.snau.edu.ua/pro-nas/>) та відділ аспірантури і докторантури (<https://science.snau.edu.ua/aspirantura/>) на своїх ресурсах та дошках оголошень надають необхідну інформаційну та методичну підтримку здобувачам вищої освіти.

Діє профспілка студентів та аспірантів (<https://bit.ly/3v8yUtf>), створені «Скриньки довіри». Представники самоврядування є членами вчених рад (<https://bit.ly/3cAnvM7>), Ради із забезпечення якості ВО (<https://bit.ly/3cVMajE>), що дає можливість їм впливати на прийняття рішення щодо потреб та інтересів здобувачів вищої освіти. СНАУ є учасником проекту INTERADIS «Інтеграція та адаптація іноземних студентів» (<https://bit.ly/3B2L21B>) участь в якому має на меті розвиток механізмів підтримки іноземних здобувачів. Результати проведеного опитування (<https://bit.ly/3B3sDle>) свідчать, що більше 90% опитуваних на високому рівні оцінюють дослідницьку інфраструктуру та середовище, наукове керівництво і підтримку.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

ЗВО забезпечує у повному обсязі здобуття вищої освіти за ОП в атмосфері безпечності освітнього середовища. У ЗВО створено безпечні умови для навчання, навчально-виховного процесу, комфортної міжособистісної взаємодії, що сприяє емоційному благополуччю здобувачів та НПП. У ЗВО є відділ охорони праці та медпункт. На території університету обмежено рух транспорту та здійснюється патрулювання предствниками служби охорони у вечірні години. Відповідні правила передбачені Концепцією освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету (<https://bit.ly/3E1qwAz>).

Питанням організації безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я учасників освітнього процесу займаються співробітники відділу організації виховної роботи зі студентами та аспіратами (<https://snau.edu.ua/vixovnij-viddil/>). Збереження і укріплення психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу, участь у забезпеченні адаптивного і комфортного освітнього простору для студентської молоді та аспірантів, здійснення психолого-педагогічної підтримки становлення й розвитку особистості студента та аспірантів є завданнями психологічної служби (<https://bit.ly/3ninYqX>).

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти мають багаторівневу структуру. На загальноуніверситетському рівні створені всі передумови забезпечення належних умов навчання: інформаційна підтримка реалізується через повне оприлюднення інформації щодо ОНП на сайті, доведення потрібної інформації щодо навчальних курсів, відкритих освітніх зустрічей до здобувачів. Освітня підтримка забезпечується через доступ до ресурсів бібліотеки, on-line матеріалів; консультативна підтримка – гарантом ОП, викладачами та працівниками відділу аспірантури та докторантури (<https://science.snau.edu.ua/aspirantura/>), на сторінці якого розміщено інформацію щодо вступу та навчання в аспірантурі, нормативно-законодавча база роботи аспіранта, документальне оформлення його діяльності та порядок роботи спеціалізованих вчених рад з присудження ступеня доктора філософії. Сайт науково-дослідної частини (<https://science.snau.edu.ua/pro-nas/>) містить інформацію щодо напрямків підтримки науковців і дослідників, а також формування наукової спільноти.

На факультетському рівні підтримка аспірантів здійснюється через заступника декана з наукової роботи, яка координує освітню складову, сприяє мобільності та забезпечує процеси безперервної комунікації здобувачів та викладачів.

Кафедральний та особистісний рівень підтримки використовує механізми взаємозв'язку викладачів та аспірантів у вигляді консультацій із науковими керівниками, провідними фахівцями та гарантом освітньої програми. Опосередковано механізми реалізуються через канали дистанційного електронного зв'язку, до яких належать он-лайн групові та індивідуальні консультації з використанням ZOOM, сторінки в соціальних мережах тощо. Соціальна підтримка іногородніх здобувачів вищої освіти здійснюється через забезпечення їх гуртожитком. Окремо ЗВО приділяється увага забезпеченню здоров'я здобувачів під час здійснення навчання за дистанційною формою та пропонується пройти безкоштовну вакцинацію на території СНАУ.

Результати проведеного опитування (<https://bit.ly/3B3sDle>) свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів вищої освіти щодо організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки. Скарг та нарікань від здобувачів за ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування» щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки не надходило.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Згідно Концепції освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету (<https://bit.ly/3E1qwAz>) та Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у СНАУ (<https://bit.ly/3prosyGH>) створено умови для здобуття якісної освіти особам з особливими освітніми потребами задля рівного доступу до якісної вищої освіти шляхом інтегрованого навчання та створення спеціального освітнього середовища.

Згідно ч.2 ст.30 Закону України «Про освіту» у про умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами у ЗВО проведено обстеження будівель та прилеглої до них території з метою визначення доступності навчальних приміщень для осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп населення. Для забезпечення доступності навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення було розроблено комплекс заходів, а саме встановлено пандуси в корпусах і гуртожитках, заняття для таких груп повинні плануватися на перших поверхах корпусів, супровід (надання допомоги) особам з інвалідністю та ін. Вступ до університету таких осіб регламентовано у Правилах прийому до Сумського НАУ, які розміщені на офіційному веб-сайті університету (<https://bit.ly/3giVcQI>). В університеті передбачаються соціальні виплати, соціальні стипендії та інші пільги, які регламентуються Порядком призначення і виплати стипендій у СНАУ (<https://bit.ly/3itM3dE>).

За період реалізації ОНП вступу осіб з особливими освітніми потребами не було.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

В університеті політика та процедури стосовно врегулювання конфліктних ситуацій на нормативному рівні врегульовано Статутом (<https://bit.ly/3indlSR>), Кодексом академічної етики (<https://bit.ly/3x82mRv>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/2TeKwNW>), Концепцією освітньої діяльності (<https://bit.ly/3gcPa6Z>), Наказом про запобігання та протидію корупційним проявам і зловживанням в період проведення контрольних заходів у Сумському НАУ (<https://bit.ly/3vfSkfE>).

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій реалізується адміністрацією СНАУ разом із психологічною службою (<https://bit.ly/2ToKfso>). Вона в себе включає: просвітницькі заходи, метою яких є надання доступних і якісних послуг у сфері практичної психології, спрямованих на збереження і укріплення психологічного здоров'я всіх учасників навчально-виховного процесу; участь у забезпеченні адаптивного і комфортного освітнього простору для студентської молоді, здійснення психолого-педагогічної підтримки становлення й розвитку особистості здобувача вищої освіти. За ініціатив психологічної служби проводяться заходи щодо профілактики ситуацій, пов'язаних із сексуальним домаганням, поширенням СНІДу (<https://bit.ly/2SuT2rY>), дискримінацією, торгівлею людьми (<https://bit.ly/3vfiz5K>), булінгу (<https://bit.ly/3wffRia>) та корупції.

Процедуру врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, регулюють Антикорупційна програма (<https://bit.ly/2RKLmWJ>). Процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією, здійснюються на основі Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації у СНАУ (<https://bit.ly/3vdJ7Vk>).

Заходи з врегулювання конфліктних ситуацій є доступними для учасників освітнього процесу. Функціонує гаряча лінія з проректором з навчальної та науково-педагогічної роботи проф. Жмайловим В.М., а також здійснюється перевірка і облік звернень учасників освітнього процесу через «Скриньку довіри».

Упродовж періоду навчання здобувачів вищої освіти, які опановують ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування», конфліктних ситуацій, випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції, не траплялось.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначені та регулюються Положенням про освітні програми у СНАУ (<https://bit.ly/3jstvsm>). Положенням передбачено порядок розроблення ОП, її самоаналіз, затвердження, порядок відкриття і закриття, реалізації, критерії оцінки якості, моніторингу та періодичного перегляду. Повноваження та відповідальність в частині виконання цих процедур визначені також Положенням про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і супроводження ОП у СНАУ (<https://bit.ly/3goBUwd>).

Згідно з Положенням про ОП в університеті перегляд (удосконалення) ОП здійснюється у формах оновлення або модернізації. Оновлення відноситься до всіх компонентів, окрім цілей і програмних результатів навчання. Діючі ОП переглядають щорічно. Підставою для оновлення ОП можуть виступати: ініціатива гаранта ОП, академічної спільноти, результати оцінювання якості ОП; об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру або інших ресурсних умов реалізації ОП, затвердження стандартів вищої освіти.

Модернізація ОП передбачає значні зміни в її змісті та умовах реалізації (включення спеціалізацій, в разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу, за результатами різних процедур оцінювання якості ОП; врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, змін ринку освітніх послуг або ринку праці. Останнє удосконалення ОП через її модернізацію проводилося в квітні 2021 року зі змінами у вересні (Протокол №2 від 24.09.2021 року).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Положенням про освітні програми у СНАУ (<https://bit.ly/3jsvVsm>) передбачено 2 форми перегляду залежно від характеру змін, які вносяться до ОП: оновлення і модернізація. Оновлення – у частині всіх компонентів, крім цілей і ПРН. Модернізація ОП має на меті більш значні зміни у змісті та умовах реалізації ОП, ніж у разі планового оновлення. ОНП Фінанси, банківська справа та страхування оновлюється щорічно, шляхом обговорення на засіданнях робочої групи, при залученні до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів. У разі необхідності оновлення ОНП може проводитись частіше. Рішення щодо необхідності перегляду ОНП та зміни в ОНП затверджуються протоколом засідання експертної ради роботодавців на ОНП.

Оновлення ОНП проводилося в квітні 2021 р., до якого були залучені зовнішні стейкхолдери (роботодавці), адміністрація та академічна спільнота СНАУ, стейкхолдери від здобувачів третього рівня вищої освіти (<https://bit.ly/2ZmGfv8>). Ними були внесені пропозиції та рекомендації, які враховані проектною групою та групою забезпечення при оновленні ОНП на 2021-2022 н.р. (протокол №9 від 19 березня 2021 р.), т. ч. проектною групою було уточнено унікальність програми, розширено перелік фахових обов'язкових ОК (Додано ОК 14), переглянуто перелік вибіркових компонент. Відповідно до рекомендацій Ради із забезпечення якості СНАУ (від 08.06.2021, протокол №3) проектна група переглянула ОНП, врахувавши вимоги професійного стандарту на групу професій «Викладачі ВО» - враховано перелік загальних компетентностей та професійних компетентностей, пов'язаних з виконанням трудових функцій викладацького характеру. В межах ОК викладацької підготовки передбачено розвиток компетентностей, необхідних для реалізації таких трудових дій: А1, А2, Б1, Б2, В1, В2, В3, Є1, Є2 (умовні позначення за розділом 5 професійного стандарту <https://bit.ly/3b27Pju>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Визначення рівня задоволеності якістю ОНП проводиться при спілкуванні зі здобувачами на засіданнях кафедри при проведенні атестації виконання індивідуального плану роботи аспіранта, а також шляхом опитування здобувачів ступеня доктора філософії всіх років навчання відповідно до Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у Сумському НАУ (<https://bit.ly/3G71PEC>). За результатами опитування оцінюється задоволеність здобувачами ОНП та виявляються недоліки ОНП, які використовуються для подальшого перегляду ОНП (<https://bit.ly/3V3sDle>).

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості наступним чином: безпосередньо приймають участь в усіх процедурах щодо змін ОНП; проведення опитувань щодо змісту конкретних дисциплін; проведення вибіркового опитування серед учасників певних процесів. Всі зміни до ОНП обговорюються та затверджуються на засіданнях проектної групи ОНП за безпосередньої участі здобувачів третього рівня вищої освіти, членів студентського самоврядування, стейкхолдерів. Відповідні зміни вносяться до ОНП, навчальних планів здобувачів вищої освіти на наступний навчальний рік. Рішення за результатами опитувань загальноуніверситетського рівня наведено за посиланням <https://bit.ly/3caJ6Lh>.

Основним викликом, з яким стикнувся СНАУ у процесі запровадження процедур моніторингу ОП – активність здобувачів в опитуваннях менше 20%. Завдання, яке наразі поставлено – активізація студентства у процедурах моніторингу та перегляду ОП.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Представники органів студентського самоврядування (голова студентського самоврядування – студентський ректор, заступник голови студентського самоврядування з наукової та навчальної роботи – студентський проректор) є членами Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СНАУ. Члени студентського самоврядування – студентський декан, голова студентського профкому факультету, голова первинної профспілкової організації студентів та аспірантів входять до складу Вченої ради факультету, яка розглядає пропозиції та зауваження щодо освітніх програм та її складових (освітніх компонентів, навчальних планів). Також представники студентського самоврядування є членами Вченої ради СНАУ, яка ухвалює усі рішення щодо процедур забезпечення якості. Для третього рівня вищої освіти аспіранти є безпосередніми членами проектних груп і долучені до усіх процесів забезпечення якості на програмному рівні.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У системі забезпечення якості вищої освіти у СНАУ створені процедури, що дозволяють урахувати думку роботодавців. Організаційно робота роботодавців у процедурах забезпечення якості закріплена у нормативній площині через створення експертних рад роботодавців (<https://bit.ly/3po2yeL>). За пропозицією директора Сумського фахового коледжу СНАУ Чортенка А.М. в ОНП було враховано необхідність посилення набуття компетенцій розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, а саме, розроблення, реалізація та управління науковими проектами, що знайшли відображення в ОК 10 Управління науковими проектами. В свою чергу, пропозиції д.т.н., професора, директора Київського авіаційного технікуму Мамлюка О.В. було враховано в частині формування вибіркових компонент. Отже, роботодавці можуть вносити пропозиції щодо вдосконалення ОНП як неформально (через особисте спілкування з представниками робочої групи, гарантом, адміністрацією університету), так і формально, приймаючи участь в обговоренні та удосконаленні ОНП і надаючи рецензії з побажаннями щодо покращення ОНП.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП віднесено до факультетського рівня – кожен факультет самостійно визначає форми, види співпраці, а також обсяг та періодичність збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Оскільки випуску докторів філософії за ОНП Фінанси, банківська справа та страхування ще не було, то статистика їх кар'єрного шляху відсутня. Водночас, гарант ОНП має більше 6 захищених кандидатів економічних наук за спеціальністю 08.00.08 - фінанси, гроші і кредит, з яких четверо продовжили свою науково-педагогічну діяльність у СНАУ, зокрема троє на факультеті економіки і менеджменту (Гузенко Т.С., Самошкіна І.Д., Ткаченко В.В.) та є представниками наукової школи фінансів сталого розвитку. Наразі інформація щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування випускників систематизується та розміщена на сайті кафедри фінансів, банківської справи та страхування у розділі «Наші випускники» (<https://bit.ly/2ZenHgb>)

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

ОНП реалізується з 2016 року. За цей час учасники освітнього процесу на її недоліки не вказували. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти вивчався Відділом якості освіти спільно з Відділом аспірантури та докторантури СНАУ. З цієї метою проводилося опитування учасників освітнього процесу, результати якого наведено (<https://bit.ly/3V3sDle>). Результати розглянуто Радою із забезпечення якості ОД та якості освіти <https://bit.ly/3caJ6Lh>

Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОНП: на рівні кафедр – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, заслуховування, обговорення та прийняття рішень на засіданнях кафедр; на навчально-науковому рівні університету – у вигляді контролю діяльності кафедр, заслуховування, обговорення питань та прийняття рішень на засіданнях Вченої ради університету щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОНП; на рівні ЗВО – моніторинг щодо виконання прийнятих рішень проводить Відділ якості освіти. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості були внесені пропозиції щодо розширення переліку вибіркового дисциплін (Фінансові інструменти підтримки малого бізнесу), розширення блоку спеціальної (фахової) підготовки здобувачів та підкресленням унікальності ОНП через включення до навчального плану ОК 5 Сучасні концепції у фінансах, ОК 14 Актуальні питання страхування та сталій розвиток. За рекомендацією Ради якості (протокол №3 від 08.06.2021, <https://bit.ly/3m58Spn>) переглянуто ОНП - враховано вимоги професійного стандарту «Викладачі закладів вищої освіти»

Результатами аналізу внутрішніх процедур забезпечення якості стало запровадження процедури створення Студентського комітету партнерства в забезпеченні якості освіти (проект <https://bit.ly/3jmGoqI> схвалено Радою із забезпечення якості ОД та ВО 07.10.2021, протокол № 1 (<https://bit.ly/3nIOEan>), що враховано у Плані розвитку системи ВЗЯО <https://bit.ly/3C4qozH> До цього комітету планується залучити 2 аспірантів за рекомендацією Ради молодих вчених.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Оскільки акредитація ОНП Фінанси, банківська справа та страхування у СНАУ є первинною, то результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, й, відповідно, зауважень, які б потребували усунення, немає. Проте протягом 2019 - 2021 н.р. розроблено та прийнято Концептуальні засади гуманітарної складової підготовки фахівців у СНАУ, створено Відділ забезпечення якості освіти (<https://bit.ly/3m5F24e>), розроблено та затверджено Положення про експертні ради роботодавців (<https://bit.ly/3po2yeL>), Положення про організацію самостійної роботи студентів та контроль за нею (<https://bit.ly/3G4whza>), Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (<https://bit.ly/3jq3Y4E>), Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://bit.ly/3m3xL4H>), Положення про опитування стейкхолдерів освітньої діяльності у СНАУ (<https://bit.ly/3G71PEC>), на рівні факультетів: виокремлено функції факультетів та призначено заступників деканів із цього напрямку; на програмному рівні: переглянуто склад проектних груп, проведено підвищення кваліфікації для гарантів та членів проектних груп за програмою «Забезпечення якості вищої освіти». Університет здійснює активну міжнародну діяльність у частині забезпечення якості освіти, зокрема наразі СНАУ є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» ACADEMIC IQ, аналіз за яким (<https://bit.ly/3ueTnh8>) виявив ряд проблем у дії внутрішніх процедур, за результатами Радою з якості прийнято рішення щодо їх удосконалення <https://bit.ly/3niq5uJ>

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Для реалізації процедур ВЗЯО відповідно до Положення про освітні програми у СНАУ (<https://bit.ly/3m6gbNK>) академічна спільнота долучається до процедур ВЗЯО постійно, а саме: розроблення, перегляд та модернізація ОП є колегіальним (п.4.2.2. Положення про ОП), також академічна спільнота долучається до моніторингу ОП (п.4.3 Положення про ОП). Положення про ОП також визначає вимоги до НПП ОП, як необхідної умови її розвитку (п.4.4.2.). Гарант ОП та заступник декана із ЗЯО можуть безпосередньо впливати на рішення щодо процедур забезпечення якості їх реалізації. Системно проводиться робота гарантом ОП та заступником декана із ЗЯО щодо

ознайомлення академічної спільноти з новими тенденціями у розвитку підходів до забезпечення якості в університеті. Щороку проводиться засідання кафедри, на якому кожен НПП презентує виконання взятих зобов'язань згідно контракту та готовність до навчального року змістовним наповненням своїх ОК та забезпечення їх навчально-методичними матеріалами. Залучення академічної спільноти до процедур ВЗАО ОП здійснюється на рівнях: кафедри, факультету, університету, органів студентського самоврядування. Науково-координаційна рада проводить оцінку запропонованих до затвердження тем дисертаційних робіт аспірантів та докторантів, здійснює щорічний моніторинг якості виконання індивідуальних планів. Реалізація ОНП регламентується нормативними документами (<https://bit.ly/3m5F24e>), які розміщені у відкритому доступі на сайті університету.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Визначаючи постійне покращення якості освіти своїм стратегічним пріоритетом, СНАУ спільно з ЗВО-партнерами реалізує проекти, метою яких удосконалення процедур внутрішнього забезпечення якості (<https://bit.ly/3rgaax9>). Наразі у ЗВО сформована трирівнева система внутрішнього забезпечення якості освіти:

- 1 рівень – програмний (рівень ОП). Функції та відповідальність на цьому рівні покладено на проектну групу та гаранта освітньої програми;
- 2 рівень – рівень факультету: вчені ради факультетів, декани, заступники деканів з питань забезпечення якості;
- 3 рівень – загальноуніверситетський рівень. На цьому рівні функціонує Відділ забезпечення якості освіти СНАУ (<https://bit.ly/3EztTqt>), Відділ аспірантури та докторантури (здійснює моніторинг освітнього процесу та подає пропозиції Вченій раді щодо внесення змін до навчальних планів), представники Ради молодих учених та самоврядування (беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, побуту тощо).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу СНАУ регулюються нормативними документами (<https://bit.ly/3aYuQ7d>): Статутом Сумського національного аграрного університету (<https://bit.ly/3jqmucI>), Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті (<https://bit.ly/3jlYJmu>), Стратегією розвитку Сумського національного аграрного університету на 2021-2025 роки (<https://bit.ly/2Z8ILVu>), Колективним договором (<https://bit.ly/3C4xvIn>, зі змінами <https://bit.ly/2ZdWkmr>), а також Правилами внутрішнього трудового розпорядку СНАУ (Додаток 1 до Колективного договору). Права і обов'язки окремих учасників освітнього процесу та їх відносини ЗВО регулюються на основі індивідуальних контрактів НПП, договорів про надання освітніх послуг, посадових інструкцій, договорів про співпрацю. Також важливим документом, що регулює права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу, є Кодекс академічної етики (<https://bit.ly/2XzdLgW>), а в умовах карантинних обмежень - документи щодо організації освітнього процесу та роботи Сумського НАУ в умовах карантину (<https://bit.ly/3ikosvS>).
Всі нормативні документи, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу знаходяться у відкритому доступі.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

На офіційному сайті кафедри фінансів, банківської справи та страхування у розділі Аспірантура розміщується проект ОНП з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін. Посилання, за якими можна знайти відповідну інформацію - <https://bit.ly/3m1EkES>.

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Оприлюднення у відкритому доступі в мережі Інтернет ОНП відбувається на офіційному сайті аспірантури у розділі освітньо-наукові програми за відповідний рік. Посилання, за якими можна знайти відповідну інформацію - <https://bit.ly/3m1WMO3>.

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Основні наукові інтереси аспірантів ОНП 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» стосується сучасних проблем теорії та практики фінансів, що виникають у контексті сталого розвитку, розвитку аграрної сфери,

фінансової децентралізації. ОНП містить обов'язкові ОК (ОК 3, ОК 4, ОК 5 та ОК 14), які дозволяють поглибити знання та уміння здобувачів у відповідній сфері фінансів – ПРН, ЗК, СК (таблиця 2 профілю ОНП), а також вибіркові ОК, що є дотичними до тематики досліджень здобувачів. ОНП є збалансованою за структурою та організацією навчання у частині навчальної та наукової компонент – за часом вивчення ОК, їх послідовністю, що дозволяє здобувачу розвинути цілий ряд навичок, поєднати навчання та дослідження, сформулювати дослідницьке завдання.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Навчальна компонента містить обов'язкові ОК, спрямовані на розвиток універсальних навичок дослідника, що є вимогою Порядку підготовки докторів філософії та відповідає Зальцбургським принципам. Після перегляду ОНП у 2021 р. у структурі програми посилено розвиток дослідницьких компетентностей СК2, СК5, СК6, СК7 – додано ОК 6 «Емпіричні методи у фінансах», переглянуто характер завдань для оцінювання в межах ОК з орієнтацією на завдання дослідницького, проблемного характеру. Також ОНП містить ОК, спрямовані на розвиток уміння представляти результати досліджень (ОК 2 Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності; ОК 9 Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертацій; ОК 3 Комунікації у науковому середовищі), створювати та реалізовувати наукові проекти (ОК 10 Управління науковими проектами). На розвиток дослідницьких компетентностей спрямована передусім наукова компонента ОНП, завдання в межах якої формуються в індивідуальному плані наукової роботи здобувача з урахуванням навантаження за навчальною компонентою, та оцінюються що півроку на засіданні кафедри. Дослідницька підготовка також передбачає формування у здобувачів сприйняття академічної доброчесності як базового принципу дослідницької діяльності (ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 8, ОК 9) проведення заходів щодо популяризації академічної доброчесності (<https://bit.ly/3vylQ21>).

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ОНП передбачає формування викладацьких компетентностей через поєднання теоретичної та практичної підготовки (вивчення обов'язкових ОК: ОК 8 «Організація і методика проведення навчальних занять», ОК 13 «Педагогічна практика»). ОНП була переглянута у 2021 р. з урахуванням вимог професійного стандарту «Викладачі закладів вищої освіти» - враховано перелік загальних компетентностей та професійних компетенцій, пов'язаних з виконанням трудових функцій викладацького характеру. В межах ОК викладацької підготовки передбачено розвиток компетентностей, необхідних для реалізації таких трудових дій: А1, А2, Б1, Б2, В1, В2, В3, Є1, Є2 (умовні позначення за розділом 5 професійного стандарту <https://bit.ly/3b27Pju>). Педагогічна практика регламентується внутрішнім положенням (<https://bit.ly/3V4jrgA>), визначає завдання, які мають бути виконані здобувачем, вимоги до її організації та звітування, рекомендовані форми сумативного та формативного оцінювання здобувача.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень здобувачів ОНП (<https://bit.ly/3aXS651>) плануються у рамках тем НДР кафедр (<https://bit.ly/3Ch6Ess>), проходять обов'язкове обговорення та схвалення на засіданнях: кафедр, вченої ради факультету, науково-координаційної ради та затверджуються Вченою радою СНАУ. Планування наукових досліджень аспірантів відбувається у розрізі функціонування наукових шкіл університету, в рамках комплексної науково-дослідної роботи конкретної кафедри, що передбачає дотичність напрямів досліджень здобувачів і керівників.

Відповідність тем наукових досліджень аспірантів напрямом досліджень наукових керівників аналізується (інформація оприлюднена на сайті кафедри фінансів, банківської справи та страхування за посиланням - <https://bit.ly/3aXS651>).

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Здобувачам надається доступ до Scopus, Web of Science та бібліотеки книг та підручників Science Direct. Доступ надається в межах національної підписки за IP адресою університету. Крім того, СНАУ надає можливість віддаленого доступу до Web of Science (<https://bit.ly/3C70ka4>) та Scopus (<https://bit.ly/3jH3Ca3>). Більше того, НПП та студенти СНАУ мали тестовий доступ з на початку 2021 року до інших продуктів компанії Elsevier: SCIVAL та FUNDING INSTITUTIONAL (<https://bit.ly/3jncAbY>). А протягом жорсткого локдауну було створено COURSERA FOR CAMPUS for SUMY NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY, де студенти та викладачі СНАУ могли пройти будь-який курс і отримати сертифікати (<https://bit.ly/3G3YpTf>). Також здобувачі мають безоплатний доступ до Інтернету в усіх навчальних корпусах та системи дистанційного навчання (реалізованого на платформі Moodle). У межах ОНП для апробації результатів наукових досліджень здобувачів в СНАУ є можливості: публікації у науковому фаховий журнал: Вісник СНАУ, Серія «Економіка і менеджмент»; щорічно СНАУ проводиться 2 наукові конференції економічного напрямку (<https://bit.ly/3pmCa4R>); один раз у два роки на базі СНАУ проходить Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний аграрний менеджмент XXI століття: сільське господарство майбутнього» (<https://science.snau.edu.ua/magm2020/>).

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

ЗВО забезпечує можливості для доручення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за різними спеціальностями. Академічна мобільність реалізована відповідно до положення про реалізацію права студентів Сумського національного аграрного університету на академічну мобільність (<https://bit.ly/3pmscR6>) СНАУ є офіційним партнером міжнародної мережі університетів BSEMAN, Вишеградської спілки університетів, має більше 90 договорів з освітніми та науковими установами з 22 країн світу (<https://bit.ly/3vxVgpE>), здійснюється підготовка проектних пропозицій на конкурси спільних проектів з Китаєм, Польщею, Нідерландами та Німеччиною. СНАУ реалізує інформаційну та консультативну підтримку здобувачів щодо можливостей міжнародної академічної мобільності (<https://bit.ly/3prnlOG>).

Здобувачі ОНП є учасниками міжнародних проектів, міжнародних конференцій, освітніх заходів, мають публікації в іноземних виданнях, зокрема Осіння школа «Стала енергетика та клімат: досвід ЄС для України» (у співпраці з Сумською міською радою за сприяння ЄС в рамках реалізації проекту Erasmus+ Jean Monnet Chair «EU Climate Leadership» 620031-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR) – здобувачі Пугач Ю., Здоровцов Ю. (<https://bit.ly/3GaHb6A>).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів є керівниками і виконавцями дослідних проектів протягом останніх років. Так, в рамках Гранту Президента України для підтримки досліджень молодих вчених за темою «Розвиток земельного іпотечного кредитування в аграрній сфері» (2010 рік), керівник Геєнко М.М., виконавці: Борисова В.А.; НДР «Науково-практичні засади управління зеленими фінансами: регіональний та загальнодержавний аспекти», керівник Геєнко М.М., виконавці: Борисова В.А., Самошкіна І.Д., Маслак Н.Г., Рибіна Л.О.; НДР «Науково-практичні засади розвитку аграрного страхування: регіональний та загальнодержавний аспекти» керівник Борисова В.А., виконавці: Геєнко М.М., Самошкіна І.Д., Маслак Н.Г., Рибіна Л.О.; НДР «Фінансове стимулювання розвитку інноваційних процесів в аграрній сфері», керівник: Геєнко М.М., «Науково-практичні засади розвитку фінансової децентралізації в Україні», керівник: Геєнко М.М.

За результатами виконання науково-дослідних робіт публікуються тези науково-практичних конференцій, матеріали доповідей, статті у фахових виданнях, монографії, наукові праці у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

ЗВО реалізується політика створення середовища, дотримання якої забезпечене положеннями Кодексу академічної доброчесності (<https://bit.ly/3EaosGB>) та Кодексу академічної етики (<https://bit.ly/2XzdLgW>), де викладено основні вимоги щодо дотримання АДНПП таз здобувачами вищої освіти; заходи щодо формування середовища АД, визначена відповідальність за порушення АД. У СНАУ створена комісія з академічної етики (<https://bit.ly/3Vg611n>). Усі публікації, що приймають наукові журнали СНАУ, проходять перевірку на плагіат, обов'язковою є перевірка на плагіат дисертацій, ОК 9 «Організація підготовки наукових публікацій та написання дисертації» передбачено широке ознайомлення здобувачів вищої освіти з політикою СНАУ у забезпеченні академічної доброчесності. Академічна доброчесність як принцип навчання та досліджень популяризується через залучення здобувачів освіти (<https://bit.ly/3vylQ21>), проводяться семінари, відкриті освітні зустрічі, де як спікери запрошуються експерти у цій сфері (<https://bit.ly/3GdiLSY>, <https://bit.ly/3B6VWDH>).

СНАУ є учасником міжнародних проектів, що орієнтовані на розвиток культури якості та академічної доброчесності, зокрема у проекті «Academic IQ» (<https://bit.ly/3m1c4Cs>).

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дозвіл на здійснення наукового керівництва здобувачами затверджується рішенням Вченої ради СНАУ за попереднім обговоренням на засіданні кафедри, схваленням Науково-методичною радою факультету і Науково-координаційною радою університету (за умови відповідності співробітника вимогам для отримання дозволу на наукове керівництво роботою над дисертацією здобувачів).

Кодекс академічної етики визначає цінності, якими керуються учасники університетської спільноти СНАУ. Створена комісія з академічної етики (<https://bit.ly/3Vg611n>).

Для виключення можливості наукового керівництва особами, які вчинили порушення АД, Кодексом АД викладені норми дотримання професійної етики та АД педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками (п.3.1), а також здобувачами вищої освіти (п.3.2); відповідальність за порушення норм АД (п.5), включаючи позбавлення наукового ступеня (вченого звання) та можливості наукового керівництва. У випадку підтвердженого факту порушення науковим керівником АД, він позбавляється права на наукове керівництво роботою аспіранта рішенням Вченої ради СНАУ.

За час реалізації ОНП не виявлено жодного факту порушень АД ні серед здобувачів вищої освіти, ні серед наукових та науково-педагогічних працівників.

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОНП?

Сильні сторони ОНП:

1. Структура ОНП, що дає можливість здобувачам розвивати необхідні дослідницькі, викладацькі навички та формувати індивідуальну освітню траєкторію, максимально орієнтовану на їхні наукові інтереси.
2. Доступ до інформаційних ресурсів, в тому числі віддалений до баз даних Scopus та Web of Science, що особливо важливо в умовах карантинних обмежень.
3. Кадровий склад викладачів, які мають значний науковий досвід як в межах спеціальності, так і в реалізації міждисциплінарних досліджень (фінанси природокористування та сталого розвитку), більшість НПП на ОП мають рівень володіння англійською мовою не нижче B2.
4. Наявність на III рівні вищої освіти здобувачів-іноземців, що розширює міжкультурні комунікації, створює передумови для розширення міжнародних наукових зв'язків.
5. Налагоджена система співпраці із зовнішніми стейкхолдерами.

Слабкі сторони ОНП:

1. Недостатня представленість результатів наукових досліджень викладачів у міжнародному науковому середовищі.
2. Недостатня академічна мобільність аспірантів та їх участь у міжнародних дослідницьких проектах.
3. Відсутність подвійного керівництва.
4. Системна робота щодо аналізу кар'єрного шляху випускників може створити додаткову інформаційну базу оцінювання їх успішності, а отже, стане додатковим аспектом оцінювання якості ОНП.
5. Низька активність здобувачів в процедурах опитування.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Основні перспективними напрямками розвитку ОНП впродовж наступних трьох років:

1. Збільшення кількості здобувачів на ОП.
2. Підвищення публікаційної активності аспірантів і викладачів у виданнях, що належать до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection.
3. Розширення участі здобувачів освіти та викладачів в програмах академічної мобільності та підготовки здобувачами заявок на отримання грантів на проведення досліджень.
4. Запровадження практики подвійного керівництва науковими дослідженнями в співпраці з іноземними ЗВО-партнерами, залучення зовнішніх консультантів.
5. Розширити спектр наукових досліджень, які торкаються агрегації знань із суміжних спеціальностей та галузей знань (маркетингу, менеджменту, моделювання та прогнозування, природокористування, кліматичних змін, енергозбереження).
6. Більш активне залучення іноземних науковців до реалізації ОНП (спільні публікації, подвійне керівництво).
7. Підвищення кваліфікації викладачів через навчання і стажування у провідних закордонних університетах, підвищення рівня володіння англійською мовою.
8. Формування умов для надання додаткового сертифікату Doctor Europaeus (European PhD) для тих випускників, які будуть відповідати чотирьом критеріям для його отримання. Для цього планується запровадити участь у спеціалізованих вчених радах іноземних вчених та проведення, як мінімум тримісячного стажування в одному із європейських університетів.

Заходи:

1. Популяризації ОНП, висвітлення проведених заходів, здобутків викладачів та аспірантів у соціальних мережах, на сторінках кафедр, на сайті факультету та університету, запровадження ознайомчого тижня для іноземних здобувачів.
2. Удосконалення планування навантаження здобувачів (зв'язок завдань в межах ОК).
3. Удосконалення інформаційного менеджменту (представленість на сайті матеріалів (інформаційних, навчальних, методичних) щодо ОНП англійською та українською мовами).
4. Проведення інформаційних заходів щодо можливостей академічної мобільності, а також посилення укладання договорів із іноземними ЗВО за програмою Erasmus+ KA171 (кредитна мобільність) за даною ОП на додачу до чинних двох KA107 із ЗВО Німеччини і Чехії.
5. Створення внутрішнього віртуального інформаційного середовища для більш ефективної комунікації викладачів, здобувачів адміністративних служб.
6. Розроблення навчальних, методичних матеріалів англійською мовою.
7. Створення Студентський комітет партнерства у забезпеченні якості, активніша робота щодо залучення здобувачів до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них

матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Ладика Володимир Іванович

Дата: 22.10.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК3. Комунікації в науковому середовищі	навчальна дисципліна	<i>ОК3_Комунікації в науковому середовищі.pdf</i>	Ji6YeF+oFogoOKAXPRfawGcmwiIVo/6tYwelV9xegh4=	Мультимедійний проектор, аудіо- та відео обладнання, ПК, доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки. У наявності також роздаткові матеріали для тематичних ігор та бізнес-кейсів з розвитку логічного мислення при комунікаційній роботі. Аудиторна дошка з рухомими щитами, оснащена магнітною дошкою і пристроями для демонстрування друкованих посібників (середній щит може бути екраном і магнітною дошкою, один з щитів може використовуватись як набірне полотно). Столи письмові, дошка аудиторна, проектор Epson MMP-S4, ноутбук Lenovo G550 - 9 шт.
ОК6. Емпіричні методи у фінансах	навчальна дисципліна	<i>ОК6. Емпіричні методи _у_ фінансах.pdf</i>	oXBHFWyq3a5l84MTav1lCh5RzZdwdG1SAbQY6n4YylE=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації. Доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет.
ОК14. Актуальні питання страхування та сталий розвиток	навчальна дисципліна	<i>ОК14_Актуальні питання страхування та сталий розвиток.pdf</i>	4ckBJrvQbsWZNF0Xt+HVCyeDeTt9HVUbidep3BPQh4I=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації. Доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки

				університету і глобальної мережі Інтернет.
ОК12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	навчальна дисципліна	ОК12_Методика підготовки наукових праць іноземною мовою.pdf	CiaqRS4kas8H/ozOPZ3NwEiKxsUIuZWFjydomy64rpA=	Сучасний лінгафонний кабінет на 20 робочих місць, який поєднує: спеціалізоване персональне забезпечення, комп'ютери на робочих місцях, високоякісну гарнітуру, комутатор і акустичну систему. Екран, Проектор LED Projector UC30 ПК Pentium IV/1.6 ГГц Туп ПК: PentiumIV 505 2660/512/80 Gb (20 шт. з гарнітурою) Акустична система Genius SP- HF1201A 1 шт., комутатор DLink SES-1016D – 1 шт.
ОК11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	навчальна дисципліна	ОК11_Іноземна мова за професійним спрямуванням.pdf	VzY09S27aXkR2/qpX+Q59YnGxepaRa5hC7NL5Vvj2pQ=	Лінгафонно-методичний кабінет на 25 робочих місць зі спеціалізованим програмним забезпеченням, високоякісною аудіо-гарнітурою, інтерактивною дошкою для висвітлення за допомогою проектору на широкому екрані відеоматеріалів Персональний комп'ютер Pentium IV/1.6 ГГц (25 шт.), аудіо гарнітура (25 шт.), акустична система Genius SPHF1201A 1 шт., комутатор DLink SES-1016D – 1 шт., інтерактивна дошка, мультимедійний проектор LED Projector UC30 – 1 шт.
ОК10. Управління науковими проектами	навчальна дисципліна	ОК10_Управління науковими проектами.pdf	2nR7tSd09YsdcGkH03PjwhwV8X8lktz4G41KGBBu0Mo=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела
ОК9. Організація підготовки наукових публікацій і написання дисертації	навчальна дисципліна	ОК9_Організація підготовки наукових публікацій і написання дисертації.pdf	/uDPOYoRYB9CoJ2l0UEuqZxvl+a1liyCHoMYNrGd6Vs=	Мультимедійне обладнання з аудіо забезпеченням, ноутбук ASUS, програмне забезпечення Microsoft Office Word, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint. Аудиторія оснащена комп'ютерами з можливістю працювати із базами даних Scopus та Web of Science. Для зручності встановлено Wi-Fi точку доступу
ОК7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	навчальна дисципліна	ОК7_Реєстрація прав інтелектуальної власності.pdf	bu6H4c2SXAHGsb+TyJgAFjFXeCWW4p hh6OVMURe+Vic=	Мультимедійна установка з аудіо забезпеченням. Ноутбук. Для зручності встановлено WiFi точку доступу. Програмне забезпечення – Microsoft Office Word, Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, нормативно-технічна документація, спеціалізована література, офіційні бюлетні та описи до патентів України, бюлетні

				патентних відомств, періодичні видання з патентної інформації, нормативна та науково-методична література, тематичні та алфавітні каталоги, інтернет сторінки ДП «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент), калькулятори, персональні комп'ютери.
OK5. Сучасні концепції у фінансах	навчальна дисципліна	OK5_Сучасні концепції у фінансах.pdf	zs+vJPp66MiodS3kL y8shPM+iaz/QBN5i2 XQm4R5nWc=	Мультимедійний проектор, ноутбук (персональний комп'ютер), доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки.
OK4. Методологія проведення наукових досліджень	навчальна дисципліна	OK4_Методологія проведення наукових досліджень.pdf	AA16ZReJ2ClDoVI/A CIX3gWgkITAmNM nw7t7nDgOjAM=	Мультимедійна установка з аудіо забезпеченням, Ноутбук (персональний комп'ютер), Програмне забезпечення – Microsoft Office Word, Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, інформаційні стенди у навчальній аудиторії. Програмне забезпечення, необхідне для проведення наукових досліджень усіх напрямів підготовки докторів філософії: ОС Windows MS Office KOMPAS AutoCAD Adobe Reader Google Chrome KOMPAS ABC Pascal.
OK2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності	навчальна дисципліна	OK2_Сучасні інформаційні технології.pdf	ZZp9j2U4ml+JMU1Z FpoVXZM8KcBjbGlf iHIdrq+Pvfl=	Персональні комп'ютери з програмним забезпеченням загального та прикладного призначення, стаціонарним та on-line доступом для вирішення навчальних задач з дисципліни на лекційних (інтерактивна дошка) та лабораторно-практичних заняттях. Наочне обладнання – настінні стенди. Персональні комп'ютери марки "Celeron" -400 - 18 шт. Інтерактивна дошка MOLYBOARD IR-9083 (з встановленим програмним забезпеченням) – 1 шт. Проектор Tecro PJ-4080 – 1 шт. Підлогова підставка Smart Technologies Floor Stand FS-SB - 1 шт. МФУ HP Lazer M1005 – 1 шт.; Плоттер HP-130 – 1 шт.
OK1. Філософія науки	навчальна дисципліна	OK1_Філософія науки.pdf	RM2oCVstiiZCsDoaf 6vvyAHF3Fk2AKqz 8BuMmZf/U=	Мультимедійний проектор, ноутбук (персональний комп'ютер), доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет, ресурси медіа теки.
OK13. Педагогічна практика	практика	OK13_Педагогічна практика.pdf	4U+VfO4EFIcPV2Pxr vRCyCI7DdXSrxYJG odcjq67OoA=	Мультимедійна установка з аудіо забезпеченням, Ноутбук (персональний комп'ютер), Програмне забезпечення – Microsoft Office Word, Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, інформаційні стенди у навчальній аудиторії. Програмне забезпечення, необхідне для проведення наукових досліджень усіх напрямів підготовки докторів філософії: ОС Windows MS Office KOMPAS AutoCAD Adobe Reader Google Chrome KOMPAS ABC Pascal.

ОК8. Організація і методика проведення навчальних занять	навчальна дисципліна	ОК8_ Організація і методика проведення навчальних занять.pdf	IV9DUUnAJgPU1pjSZanqmFxQ3fKBSPx99Y0oWuZzeXjQ=	Інтерактивна дошка, проектор та екран для презентації лекційних матеріалів та обговорення презентацій аспірантів на практичних заняттях, акустична система для відео-матеріалів, презентаційний фліпчарт для проведення воркшопів та дискусій, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням (Avast! Pro Antivirus for 3 PC, Windows 10 Professional, Microsoft Office 2016, ABBYY Lingvo x6) для виконання практичних завдань. Посібники, книги, дисертації та автореферати – для швидкого посилання на джерела інформації. Доступ до електронних ресурсів електронної бібліотеки університету і глобальної мережі Інтернет.
--	----------------------	--	---	---

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
153987	Самошкіна Ірина Дмитрівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом спеціаліста, Сумський сільськогосподарський інститут, рік закінчення: 1993, спеціальність: об.08 бухгалтерський облік, контроль, аналіз господарської діяльності, Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 2002, спеціальність: , Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2013, спеціальність: 050104 Фінанси і кредит,	16	ОК14. Актуальні питання страхування та стайний розвиток	Підвищення кваліфікації (стажування): 1. Свідоцтво про підвищення кваліфікації(стажування) № 19-0077-2016, Сумське представництво ПраТ "Страхова компанія " ВУСО", Тема стажування "Особливості функціонування страхових компаній на ринку фінансових послуг України в сучасних умовах", 2016 р. 2. Вища школа управління і адміністрації в Ополє(Польща), 2020 р.(150 годин) 3. The use of innovative interactive online modules in teaching (40 hours), Kyiv 07 - 08 September, 2021 in frame of the DAAD Project Nr. 57514792 «Digital Modernisation of Lecturing in Ukrainian Agricultural Universities» Сертифікат на знання іноземної мови B2 № 000857208 від 13.06.

Диплом
кандидата наук
ДК 030838,
виданий
15.12.2005,
Атестат
доцента 12ДЦ
017708,
виданий
21.06.2007

2017 р.

Публікації:

1. Borisova V., Samoshkina I., Rybina L. Kobzhev .O.Formation of the Environmental Insurance System to Improve the Environmental Safety of the State: the Case of Ukraine. International Journal of Ecology & Development. Volume 34, Issue Number 1, 2019. Pp. 127–140. «Web of science»
2. Poliatykykina L., Samoshkina I. Slavkova O. Main directions of the development of insurance activities of small businesses in Ukraine. Baltic Journal of Economic Studies, - Vol. 5 (2019) No. 4 September Riga: Publishing House “Baltija Publishing”, 2019. P. 197-203. «Web of science»
3. Poliatykykina L., Samoshkina I., Poliatykin V. The formation of the insurance system of environmental risks. The scientific heritage. No 47, 2020. Issue Number 6. P.22-25. «Web of science»
4. Самошкіна І.Д. Особливості формування резервів страхових компаній. Електронне наукове фахове видання. Серія «Глобальні та національні проблеми економіки». Миколаївський національний університет ім. О. Сухомлинського. Миколаїв, 2016. Вип. 11, червень 2016. С. 786-789.
5. Самошкіна І.Д. Проблеми функціонування системи пенсійного страхування в Україні Електронне наукове фахове видання: Східна Європа: економіка, бізнес та управління. ДВНЗ Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2016. Випуск №5. С. 311-315 – 583.
6. Самошкіна І.Д. Становлення та розвиток медичного страхування в Україні. Причорноморські економічні студії. Випуск 54/2020, ПУ

							Причорноморський НДІ економіки та інновацій, 2020. С.218-223.
169293	Переломова Олена Степанівна	професор, Основне місце роботи	Факультет харчових технологій	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 1976, спеціальність: українська мова та література, Диплом доктора наук ДД 009403, виданий 22.04.2011, Атестат професора 12ПР 009740, виданий 26.06.2014	27	ОК1. Філософія науки	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): Науково-педагогічне стажування, Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. П.Василенка, свідоцтво СПК No00498741/01/17 від 06.02.2017 р. Тема: «Філософія людського спілкування».</p> <p>1, 2, 3, 4, 8, 12, 19, 20 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Human capital in odern leadership (retrospective look at the idea of Karl Marx) // Economic and Social Development. 19th International Scientific Conference on Economic and Social Development – “Managerial Issues in Modern Business”. Book of Proceedings. – Warsaw, 2018. – p. 366-374 «Web of Science» Medical discourse in pathological anatomy. // Georgian medical news, Issue 206. – Pages 63-66 «Scopus» Вандишев В.М., Переломова О.С. Проблема ідентичності в глобальному світі. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Теорія культури і філософія науки». 2017. Вип. No56. С. 6-10. Вандишев В. М., Переломова О.С. Ідеали і цінності: релігійний, філософський і загальнокультурний дискурси. Історія релігій в Україні : наук. зб. Львів : Ін-т релігієзнавства, Філія Львівського музею історії релігії, «Логос», 2016. Ч. 2. «Філософія, соціологія, політологія релігії». С. 81–89. Риторическая личность в коммуникативном

						пространстве // Мова і культура. (Науковий журнал). – К.: Видавничий дім Дмитра Бурого, 2018.– Вип. 19. – Т.IV (184). – С. 30-37. 6. Риторика у філософсько-комунікативному вимірі: підручник / В.М. Вандишев, О.С. Переломова. – Київ: Кондор-Видавництво, 2017. – 492 с.	
287041	Данько Юрій Іванович	проректор з наукової роботи, Основне місце роботи	Ректорат Сумського НАУ	Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 050206 Менеджмент зовнішньоекон омічної діяльності, Диплом доктора наук ДД 006275, виданий 28.02.2017, Диплом кандидата наук ДК 066139, виданий 31.05.2011, Атестат доцента 12ДЦ 034445, виданий 01.03.2013, Атестат професора АП 000636, виданий 18.12.2018	14	ОКЗ. Комунікації в науковому середовищі	Підвищення кваліфікації (стажування): 1. З 2015 по 2016 рік стажування у Варшавському університеті в рамках спільного проекту МОН України та Польщі «Інноваційний університет». Диплом №04208/V/2016 від 5 травня 2016 року; 2. Хенанський інститут науки і технологій, стажування з 22.10.2019 по 26.10.2019 року Сертифікат на знання іноземної мови B2 №000109170 від 27.11.2017 р. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: 1. Shevchenko, T., Saidani, M., Danko, Y., Golyshcheva, I., Chovancová, J., Vavrek, . Towards a smart E-waste system utilizing supply chain participants and interactive online maps. Recycling . Volume 6, Issue 1, March 2021, Номер статті 8, Pages 1-14 (Scopus) 2. Danko, Y.I., Medvid, V.Y., Koblianska, I.I., Kornietsky, O.V., Reznik, N.P. Territorial government reform in Ukraine: Problem aspects of strategic management. International Journal of Scientific and Technology Research.2020. 9(1), c. 1376-1382(Scopus) 3. Shevchenko, T., Vavrek, R., Danko, Y., (...), Chovancová, J., Mykhailova, L. Clarifying a circularity phenomenon in a circular economy under the notion of potential

[Wyjaśnienie zjawiska kołowości w gospodarce o obiegu zamkniętym w kontekście pojęcia potencjału Clarifying a circularity phenomenon in a circular economy under the notion of potential | [Wyjaśnienie zjawiska kołowości w gospodarce o obiegu zamkniętym w kontekście pojęcia potencjału. Problemy Ekorozwoju.2020. 16(1), c. 79-89(Scopus)

4. Shevchenko, T., Laitala, K., Danko, Y. Understanding consumer e-waste recycling behavior: Introducing a new economic incentive to increase the collection rates. Sustainability (Switzerland), 2019. 11(9),2656(Scopus)

5. Danko, Y.I., Reznik, N.P. Contemporary challenges for China and Ukraine and , perspectives for overcoming these challenges. Global Trade and Customs Journal.2019. 14(6), c. 303-307(Scopus)

6. Danko, Y.I., Halynska, A.V., Plotnytska, S.I., (...), Boblovsky, A.Y., Kvyatko, T. Competitiveness and price policy of Ukrainian agrarian enterprises for the production of organic products. Espacios.2019. 40(3),03(Scopus)

7. Danko, Y.I. Rural green tourism as a priority in development of Ukrainian agrarian enterprises. Proceedings of the 31st International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2018: Innovation Management and Education Excellence through Vision 2020. c.6524-6533(Scopus)

8. Kostyuchenko, N., Petrushenko, Y., Smolennikov, D., Danko, Y. Community-based approach to local development as a basis for sustainable agriculture: Experience from Ukraine. International Journal of , Agricultural Resources, Governance and Ecology.2015, 11(2), c. 178-

						<p>189(Scopus) 9. Данько Ю.І. Методологія та організація наукових досліджень / Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Блюмська-Данько К.В. Суми: ВТД "Університетська книга". 2018. 200 с. 10. Паблік рілейшнз [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів 4 курсу денної та заочної форм навчання економічних спеціальностей / укл.: Ю. І. Данько, К. В. Блюмська-Данько. Суми: СНАУ, 2016. 11. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навчальний посібник для студентів (аспірантів) економічних спеціальностей / укл.: Ю. І. Данько, В. Ю. Медвідь, І. І. Коблянська. Суми: СНАУ, 2018.</p>	
204783	Михайлов Андрій Миколайович	завідувач кафедри, професор, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний аграрний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом спеціаліста, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2016, спеціальність: 7.08010103 землеустрій та кадастр, Диплом доктора наук ДД 007733, виданий 23.10.2018, Диплом кандидата наук ДК 057945, виданий 14.04.2010, Атестат доцента 12ДЦ 025648, виданий 01.07.2011, Атестат професора АП 001084, виданий 20.06.2019</p>	16	<p>ОК9. Організація підготовки наукових публікацій і написання дисертації</p>	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): 1. Програма підготовки менеджерів «Готовність до співпраці з Німеччиною» при Федеральному міністерстві економіки та енергетики Німеччини. Дрезден-Берлін, 4 тижні; 05-06.2019 р. Сертифікат: червень, 2019. Бонн. 2. Юридичний та економічний факультети Університету Мартіна-Лютера, Галле-Віттенберг, Німеччина, 09. 2016 DAAD-літня школа для міжнародних випускників. Тема: «Правові та економічні виклики сталого забезпечення продовольчої безпеки в 21 столітті»; Сертифікат від 16.09.2016 р. 3. Університет прикладних наук Вайенштефан-Тріздорф, Німеччина, 09-10. 2017 Erasmus + Project KA107 Тема: „Практично орієнтоване навчання на сталий розвиток - навчальний процес, стажування, дані про</p>

фермерські господарства”.
18.09.2017 – 13.10.2017
рр. Сертифікат від
13.10.2017. Тріздорф.
Держбюджетна
тематика:
«Макроекономічне
планування та
управління системою
вищої освіти України:
філософія і
методологія» (No д/р
0117U002531);
«Управління
соціально-
економічною
системою в умовах
національних і
глобалізаційних
викликів» (No д/р
0117U003102);

Сертифікат на знання
іноземної мови B2
No000333116 від
14.09.2017р

1, 3, 4, 7, 10, 13, 14, 19
умови зазначені у п.
38 Ліцензійних вимог

Публікації:

1. Mikhailov A.,
Kletsova N.
Methodology of
scientific research.
Educational and
methodical manual.
Sumy: SNAU. -2018 -
98 p.
2. Mykhailov A.,
Kharchenko T.
conomic- mathematical
modelling of
investment-active
development of the
agrarian sector of
Ukraine's regions in the
context of attraction of
foreign investments //
Modelling of the
mechanisms to restore
the national economy:
Collective monograph /
[Edited by: Olexandr
Vlasiuk, Olga Ilyash,
Magdalena Osinska,
Wieslaw Olszewski,
Svitlana Hrynkevych]. –
Vol. 3. – Bydgoszcz,
Poland: University of
Economy in Bydgoszcz,
Publishing House, 2017.
– 315p. P.119-139.
3. Liubov Mykhailova,
Andrii Mykhailov,
Liudmyla Korenivska,
Lyudmyla
Khromushyna,
Marharyta Chuprina.
Formation of strategic
management of hemp
cultivation in a
developing country: A
case of Ukraine.
Problems and
Perspectives in
Management, 19(2), 1-
13.
<http://dx.doi.org/10.21>

						<p>511/ppm.19(2).2021.01 (Scopus)</p> <p>4. Andrii Mykhailov, Liubov Mykhailova, Tetyana Kyrychenko, Yin Haiyan, Huo Zhiping. Innovative Approaches in the Management of Human Capital Development in the Context of Rural Population's Life Quality Improvement. International Journal for Quality Research. Volume. 14, Issue No. 4; Year 2020; P. 1291-1302. DOI: 10.24874/IJQR14.04-20 http://www.ijqr.net/paper.php?id=861 (Scopus)</p> <p>5. Liubov Mykhailova, Viktoriia Hrytsenko, Andrii Mykhailov, Margarita Lyshenko, Liudmyla Mohylna. Ecological-Economic Aspects of Supply of Qualitative Honey from Ukraine to the Global Markets. International Journal of Ecological Economics and Statistics; Volume. 41, Issue No. 1; Year 2020; P. 99-108. (Web of Science).</p>
207045	Клочкова Тетяна Іванівна	завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Біолого-технологічний факультет	<p>Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 2013, спеціальність: 000009 Управління навчальним закладом, Диплом кандидата наук ДК 031352, виданий 29.09.2015, Аттестат доцента АД 000909, виданий 01.03.2018</p>	23	<p>ОК11. Іноземна мова за професійним спрямуванням</p> <p>Підвищення кваліфікації (стажування): Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, посвідчення ПЗ No02125510/000065-19 від 13.12.2019 р. Тема: «Впровадження інноваційних методів у викладанні іноземної мови у вищій школі»</p> <p>Сертифікат Pearson – С1</p> <p>1, 3, 4, 5, 12, 13, 19, 20 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p> <p>1. Risk Management in the Activities of a Modern University: a Comparative Analysis of British and Ukrainian Experience / Т.І. Клочкова, Л.В. Пшенична, А.А. Сбруєва // Науково-практичний журнал «Наука і освіта» Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Одеса, 2017. – No 10. –</p>

C. 13-23. Web of Science.

2. Wall Temperature Measurement and Effects on the Missile Complex Surface Based on the Semiconductor Diode and Electronic System / A. M. Pavliuchenko, O. M. Shyiko, T. I. Klochkova // Journal Nano- and Electronic Physics. – Суми: СумДу. – No3. – 2019. – С. 03004-1 - 03004-7. Scopus.

3. Effect of the Cultivation Technology Elements on the Activation of Plant Microbe Symbiosis and the Nitrogen Transformation Processes in Alfalfa Agrocoenoses / I. M. Didur, V. I. Tsyhanskyi, O. I. Tsyhanska, L. V. Malynka, A. O. Butenko, I. M. Masik, T. I. Klochkova // Modern Phytomorphology – No 13. – 2019. – С. 30–34. Web of Science.

4. Effect of Fertilizer System on Soybean Productivity in the Conditions of Right Bank Forest-Steppe / I.M. Didur, V.I. Tsyhanskyi, O.I. Tsyhanska, L.V. Malynka, A.O. Butenko, T.I. Klochkova // Ukrainian Journal of Ecology. – No 9(1). – 2019. – С. 92–96. Web of Science.

5. Klochkova T. I. Effect of Fertilizer System on Soybean Productivity in the Conditions of Right Bank Forest-Steppe / I.M. Didur, V.I. Tsyhanskyi, O.I. Tsyhanska, L.V. Malynka, A.O. Butenko, T.I. Klochkova // Ukrainian Journal of Ecology. – No. 9(1). – 2019. – P. 92–96 5.

6. Klochkova T. I. Wall Temperature Measurement and Effects on the Missile Complex Surface Based on the Semiconductor Diode and Electronic System / A. M. Pavliuchenko, O. M. Shyiko, T. I. Klochkova // Journal Nano- and Electronic Physics. – Sumy: Sumy State University. – No. 3. – 2019. – P. 03004-1 - 03004-7 6.

7. Klochkova T. I. Effect of the Cultivation Technology Elements on the Activation of Plant Microbe

							Symbiosis and Nitrogen Transformation ,Processes in Alfalfa Agrocoenoses / I. M. Didur, V. I. Tsyhanskyi, O. I. Tsyhanska, L. V. Malynka, A. O. Butenko, I. M. Masik, T. I. Klochkova // Modern Phytomorphology – No. 13. – 2019. – P. 30–34
392282	Фролов Сергій Михайлович	професор, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом спеціаліста, Харківський орден Леніна політехнічного інституту ім. В.І. Леніна, Сумського філіалу, рік закінчення: 1983, спеціальність: - Холодильні та компресорні машини та установи, Диплом доктора наук ДД 000120, виданий 10.11.2011, Диплом кандидата наук КН 003131, виданий 05.10.1993, Аттестат доцента ДЦ 000450, виданий 25.06.1998, Аттестат професора 12ІП 007882, виданий 17.05.2012	24	ОК5. Сучасні концепції у фінансах	Підвищення кваліфікації (стажування): Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, 01.04.2021-30.06.2021. Тема: Організація освітнього процесу підготовки фахівців за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування в умовах дистанційного навчання з використанням інформаційно-комунікативних та цифрових технологій. Свідоцтво ПК №00493675/048836-21 1, 3, 4, 6, 7, 8, 12 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: 1. Serhiy Frolov, Sylwester Bogacki, Fathi Shukairi, Alina Bukhtiarova. Evaluation of state budget structural changes based on the coefficient method. International journal Investment Management and Financial Innovations, Volume 18, Issue 1, 2021, pp.55-64. (Scopus) 2. Serhiy Frolov, Fathi Shukairi. Bank-centric nature of the financial system of Ukraine: analysis of the current situation. International journal «Banks and Bank Systems», Volume 15, 2020, Issue #3, pp. 184-198. (Scopus) 3. Serhiy Frolov, Yana Kuznichenko, Fedir Zhuravka, Mykola Yefimov, Volodymyr Fedchenko. Regulatory assessment of the bank market risk: international approaches and Ukrainian practice. Journal «Banks and Bank Systems», Volume 13, 2018, Issue #4, pp. 73-84. (Scopus)

						<p>4. Frolov S. Business angels as an alternative to financial support at the early stages of small businesses' life cycle / N. Pedchenko, V. Strilec, M. Kolisnyk, M. Dykha, S. Frolov // Investment Management and Financial Innovations/ - 2018. - 15(1), 166-179 (Scopus).</p> <p>5. Frolov S. Defining the probability of bank debtor's default using financial solvency assessment models / Ya. Kuznichenko, M. Dykha, N. Pavlova, S. Frolov, O. Hryhorash // Banks and Bank Systems. – 2018. – № 13 (2) (Scopus).</p> <p>6. Frolov S. Foresight technologies in financial provision of small business in Ukraine / S Frolov, V/ Strilec, I. Balatskyi // Problems and Perspectives in Management. – 2017. 15, 200-209 (Scopus).</p>	
207045	Клочкова Тетяна Іванівна	завідувач кафедри, доцент, Основне місце роботи	Біолого-технологічний факультет	<p>Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 2013, спеціальність: 000009 Управління навчальним закладом, Диплом кандидата наук ДК 031352, виданий 29.09.2015, Атестація доцента АД 000909, виданий 01.03.2018</p>	23	ОК12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	<p>Підвищення кваліфікації (стажування): Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, посвідчення ПЗ No02125510/000065-19 від 13.12.2019 р. Тема: «Впровадження інноваційних методів у викладанні іноземної мови у вищій школі»</p> <p>Сертифікат Pearson – С1</p> <p>1, 3, 4, 5, 12, 13, 19, 20 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p> <p>1. Risk Management in the Activities of a Modern University: a Comparative Analysis of British and Ukrainian Experience / Т.І. Клочкова, Л.В. Пшенична, А.А. Сбруєва // Науково-практичний журнал «Наука і освіта» Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. – Одеса, 2017. – No 10. – С. 13-23. Web of Science.</p> <p>2. Wall Temperature Measurement and Effects on the Missile Complex Surface Based</p>

on the Semiconductor Diode and Electronic System/ A. M. Pavliuchenko, O. M. Shyiko, T. I. Klochkova // Journal Nano- and Electronic Physics. – Суми: СумДу. – №3. – 2019. – С. 03004-1 - 03004-7. Scopus.

3. Effect of the Cultivation Technology Elements on the Activation of Plant Microbe Symbiosis and the Nitrogen Transformation Processes in Alfalfa Agrocoenoses / I. M. Didur, V. I. Tsyhanskyi, O. I. Tsyhanska, L. V. Malynka, A. O. Butenko, I. M. Masik, T. I. Klochkova // Modern Phytomorphology – No 13. – 2019. – С. 30–34. Web of Science.

4. Effect of Fertilizer System on Soybean Productivity in the Conditions of Right Bank Forest-Steppe / I.M. Didur, V.I. Tsyhanskyi, O.I. Tsyhanska, L.V. Malynka, A.O. Butenko, T.I. Klochkova // Ukrainian Journal of Ecology. – No 9(1). – 2019. – С. 92–96. Web of Science.

5. Klochkova T. I. Effect of Fertilizer System on Soybean Productivity in the Conditions of Right Bank Forest-Steppe / I.M. Didur, V.I. Tsyhanskyi, O.I. Tsyhanska, L.V. Malynka, A.O. Butenko, T.I. Klochkova // Ukrainian Journal of Ecology. – No. 9(1). – 2019. – P. 92–96 5.

6. Klochkova T. I. Wall Temperature Measurement and Effects on the Missile Complex Surface Based on the Semiconductor Diode and Electronic System / A. M. Pavliuchenko, O. M. Shyiko, T. I. Klochkova // Journal Nano- and Electronic Physics. – Sumy: Sumy State University. – No. 3. – 2019. – P. 03004-1 - 03004-7 6.

7. Klochkova T. I. Effect of the Cultivation Technology Elements on the Activation of Plant Microbe Symbiosis and Nitrogen Transformation Processes in Alfalfa Agrocoenoses / I. M. Didur, V. I. Tsyhanskyi, O. I. Tsyhanska, L. V.

							Malynka, A. O. Butenko, I. M. Masik, T. I. Klochkova // Modern Phytomorphology – No. 13. – 2019. – P. 30–34
204783	Михайлов Андрій Миколайович	завідувач кафедри, професор, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний аграрний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 050106 Облік і аудит, Диплом спеціаліста, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2016, спеціальність: 7.08010103 землеустрій та кадастр, Диплом доктора наук ДД 007733, виданий 23.10.2018, Диплом кандидата наук ДК 057945, виданий 14.04.2010, Атестат доцента 12ДЦ 025648, виданий 01.07.2011, Атестат професора АП 001084, виданий 20.06.2019</p>	16	ОК10. Управління проєктами	<p>Підвищення кваліфікації (стажування):</p> <ol style="list-style-type: none"> Програма підготовки менеджерів «Готовність до співпраці з Німеччиною» при Федеральному міністерстві економіки та енергетики Німеччини. Дрезден-Берлін, 4 тижні; 05-06.2019 р. Сертифікат: червень, 2019. Бонн. Юридичний та економічний факультети Університету Мартіна-Лютера, Галле-Віттенберг, Німеччина, 09. 2016 DAAD-літня школа для міжнародних випускників. Тема: «Правові та економічні виклики сталого забезпечення продовольчої безпеки в 21 столітті»; Сертифікат від 16.09.2016 р. Університет прикладних наук Вайенштефан-Тріздорф, Німеччина, 09-10. 2017 Erasmus + Project KA107 Тема: „Практично орієнтоване навчання на сталий розвиток - навчальний процес, стажування, дані про фермерські господарства”. 18.09.2017 – 13.10.2017 рр. Сертифікат від 13.10.2017. Тріздорф. Держбюджетна тематика: «Макроекономічне планування та управління системою вищої освіти України: філософія і методологія» (No д/р 0117U002531); «Управління соціально-економічною системою в умовах національних і глобалізаційних викликів» (No д/р 0117U003102); <p>Сертифікат на знання іноземної мови B2 No000333116 від 14.09.2017р</p> <p>1, 3, 4, 7, 10, 13, 14, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p>

						<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mikhailov A., Kletsova N. Methodology of scientific research. Educational and methodical manual. Sumy: SNAU. -2018 - 98 p. 2. Климчук А.О., Михайлов А.М., Мотивація та , стимулювання персоналу в ефективному управлінні підприємством та підвищенні інноваційної діяльності. Маркетинг і менеджмент інновацій, 2018, No 1, С.218-234 (Web of Science) 3. Михайлов А.М., Мантула В.М., Кириченко Т.О. Імплементация різних методів мотивації до праці в системі управління персоналом підприємства. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка» 2018. No 2. С. 39-46. 4. Михайлов А.М., Волкова К.В., Коучинг в управлінні найманими працівниками на підприємствах України. Вісник Харківського НАУ серія «Економічні науки». 2018 No 2. С.144-155 5. Mykhailov A., Kharchenko T. economic- mathematical modelling of investment-active development of the agrarian sector of Ukraine's regions in the context of attraction of foreign investments // Modelling of the mechanisms to restore the national economy: Collective monograph / [Edited by: Olexandr Vlasiuk, Olga Ilyash, Magdalena Osinska, Wieslaw Olszewski, Svitlana Hrynkevych]. – Vol. 3. – Bydgoszcz, Poland: University of Economy in Bydgoszcz, Publishing House, 2017. – 315p. P.119-139. 	
373427	Скляр Ірина Дмитрівна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом спеціаліста, Сумський державний університет, рік закінчення:	18	ОК8. Організація і методика проведення навчальних занять	Підвищення кваліфікації . (стажування): 1.Сумський державний університет,

2000,
спеціальність:
Фінанси,
Диплом
кандидата наук
ДК 035768,
виданий
04.07.2006,
Атестат
доцента 12ДЦ
027268,
виданий
20.01.2011

посвідчення 3099,
2018, виданий
Центром розвитку
кадрового потенціалу
Сум ДУ
2. Стажування в
університеті мистецтв,
дизайну та технологій
(IADT) м. Дублін,
Ірландія, лютий 2019
р. (тематика:
«Розвиток
електронного
особистого кабінету
студентів та
викладачів»)
3. Стажування у
Варшавському
університеті, Польща
(тематика:
«Забезпечення якості
вищої освіти») (2015
р.)

1, 7, 9, 10, 14, 15, 19
умови зазначені у п.
38 Ліцензійних вимог

Публікації:

1. Skliar I.D.,
Samoilikova A.V. Risk
evaluation at enterprise
innovation and
investment activity
financing / Actual
problems of economics.
- No 11 (161) - 2014. - p.
173-178. (Scopus)
2. Iryna Skliar, Hanna
Saltykova, Svitlana
Pokhylko and Nataliia
Antoniuk (2020).
Relationship between
banking sector
development and
inclusive growth. Banks
and Bank Systems,
15(3), 70-80.
doi:10.21511/bbs.15(3).2
020.07 (Scopus)
3. Iryna Skliar, Nataliya
Pedchenko, Victoria
Strilec, Victoria
Novikova and Yevhenii
Kozmenko (2020).
Assessment of the
reforms and programs
results of Ukraine's
economy sustainable
development by means
of neural networks.
Problems and
Perspectives in
Management, 18(3), 81-
92.
doi:10.21511/ppm.18(3).
2020.07 (Scopus)
4. Скляр І.Д.
Управління
академічним
навантаженням в
контексті реформи
фінансового
забезпечення галузі
вищої освіти / Вісник
СумДУ. Серія
Економіка. – 2017. -
№3.
5. Скляр. І.Д.,
Лавриненко В. В.,
Олійник Н. Ю.

						Студентоцентризоване навчання як базова умова якості сучасної вищої освіти. Інноваційний університет і лідерство: проект і мікропроекти – II. – Варшава: Fundacja “Instytut Artes Liberales”, 2017. - с. 243-262. 6. Skliar I. Towards the assurance of transparency and quality of higher education in Ukraine: National Qualification Framework // Business Ethics and Leadership. – 2018. – Vol. 2, Issue 1. – P. 96-105	
57296	Борисова Вікторія Анатоліївна	професор, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом бакалавра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2011, спеціальність: 0501 Економіка і підприємництва, Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2013, спеціальність: 050104 Фінанси і кредит, Диплом доктора наук ДД 003693, виданий 30.06.2004, Диплом кандидата наук КН 015717, виданий 05.12.1997, Аттестат доцента ДЦ 003168, виданий 18.10.2001, Аттестат професора ПР 002834, виданий 17.02.2005	23	ОКБ. Емпіричні методи у фінансах	Підвищення кваліфікації (стажування): 1. Сумське представництво ПрАТ «Страхова компанія «ВУСО» 01.06.2017 – 20.06.2017 та з 03.2017 – 12.07.17 Організація страхового менеджменту опрацювання і введення страхових програм на страховому ринку України, звіт про стажування. Протокол №1 від 29.08.2017. 2. Вища школа управління і адміністрації в Опольє (Польща) 01.06.2020 – 31.08.2020 (180 годин). 3. Сумський національний аграрний університет, 04.05.2020 р. – 08.05.2020 року «Забезпечення якості вищої освіти». Сертифікат НПП20049. 1, 3, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 14, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог Публікації: 1. Borisova V., Samohkina I., Rybina L., Kobzhev O. Formation of the Environmental Insurance System to Improve the Environmental Safety of the State: the Case of Ukraine. International Journal of Ecology & Development. –Volume 34, Issue Number 1, 2019. – Pp. 127–140. (Web of Science) 2. Borisova V., Samohkina I., Rybina

						<p>L., Shumkova O. Financial Mechanism for Managing the Environmental Innovation Development of the Economy in Ukraine. Journal of Environmental Management and Tourism. Volume 11, No 7 (47). 2020. Pp. 1617-1633. (Scopus)</p> <p>3. Borisova V., Samohkina I. Investment Management of Agro-Ecological Farms. BIO Web of Conferences. – Volume 10, 01003 (2018). – [Електронний ресурс]: https://www.bio-conferences.org/articles/bioconf/abs/2018/01/bioconf_wipie2018_01003/bioconf_wipie2018_01003.html (Web of Science)</p> <p>4. Borisova V., I. Samohkina, L. Rybina, V. Shumkova. Motivational Management of the Environmentally Sound Development of Agricultural Enterprise in Ukraine. International Journal of Ecology & Development. –Volume 35, Issue Number 2, 2020. – Pp. 102–120. (Web of Science)</p> <p>5. Борисова В.А. Страхування життя як засіб запобігання особистих ризиків. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія економіка і менеджмент. – Суми: СНАУ, 2018. – Вип. 8 (77). – С. 89-94.</p>
160827	В`юненко Олександр Борисович	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом кандидата наук КН 005438, виданий 20.05.1994, Атестат доцента ДЦАЕ 001465, виданий 22.04.1999	28	<p>ОК2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності</p> <p>Підвищення кваліфікації (стажування): CERTIFICATE OF TRAINING № 054. Management and Computer Engineering» in the Academy of Management and Administration in Opole (Poland). The content of the training was: «Computer Engineering: Information Systems and Technologies». 01.07.2019-38.08.2019 (Total – 150 hours).</p> <p>1, 3, 4, 8, 10, 12, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p>

Публікації:

1. Viunenko, O. Theoretical bases, methods and technologies of development of the professional activity analytical estimation intellectual systems / Zaritskry, O., Pavlenko, P., Sudic, V., Tolbatov, A., Tolbatova, O., Tolbatov, V., Viunenko, O. / 2017 2nd International Conference on Advanced Information and Communication Technologies, AICT 2017 – Proceedings – Lviv, 2017. – P. 101–104. «Scopus»
2. Using cloud technologies based on intelligent agent-managers to build personal academic environments in E-learning system / Agadzhanova, S., Tolbatov, A., Viunenko, O., Tolbatova, O. / 2017 2nd International Conference on Advanced Information and Communication Technologies, AICT 2017 – Proceedings – Lviv, 2017. – P. 92–96. «Scopus»
3. Organizational and technical aspects of introduction of innovations of organic agriculture and rational land use of the agrarian enterprises / L.O. Boginska, A.V. Tolbatov, O.B. Viunenko, S.V. Tolbatov, V.A. Tolbatov, A.O. Butenko, G.A. Davydenko, L.V. Kriuchko / Ukrainian Journal of Ecology, 2019, 9(2), p. 110-118 «Web of science»
4. Economic and Energy Efficiency of Forming and Using Legume-Cereal Grass Stands Depending on Fertilizers / U.M. Karbivska, V.G. Kurgak, V.F. Kaminskyi, A.O. Butenko, G.A. Davydenko, O.B. Viunenko, S.M. Vyhanaiilo, S.V. Khomenko / Ukrainian Journal of Ecology 2020, 10(2), 284-288 «Web of science»
5. Information technologies in the educational process as the basis of modern distance learning / Viunenko, O., Tolbatov, A., Vyganyaylo, S., Tolbatov, V.,

							Agadzhanova, S., Tolbatov, S. / 2016 Modern Problems of Radio Engineering, Telecommunications and Computer Science, Proceedings of the 13th International Conference on TCSET 2016 – Lviv-Slavske, 2016. – P. 718–720. «Scopus».
312816	Дашутіна Людмила Олександрівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом магістра, Сумський національний аграрний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність: 050206 Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, Диплом кандидата наук ДК 051109, виданий 28.04.2009, Аттестат доцента 12/ДЦ 024400, виданий 14.04.2011	11	ОК4. Методологія проведення наукових досліджень	<p>Підвищення кваліфікації (стажування):</p> <ol style="list-style-type: none"> ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро з «15» травня по «13» червня 2019 року. Свідоцтво про підвищення кваліфікації 12СПК № 880633; Вища школа управління і адміністрування (м. Опале, Польща). Тема: «Менеджмент. Публічне управління і адміністрування. Економіка і бізнес. Міжнародний досвід та регіональні особливості». (150 годин). Сертифікат про підвищення кваліфікації № 065. Міжнародне стажування «The cloud storage service for the online studying on the example of the zoom platform». 1.5 ECTS (45 hours). Сертифікат ES № 1187/2020 від 07.09.2020. <p>Сертифікат на знання іноземної мови B2 №000522014 від 26.04.2019</p> <p>1, 3, 4, 7, 12, 13, 14, 19 умови зазначені у п. 38 Ліцензійних вимог</p> <p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> Development of foreign economic communities of Ukraine in the context of globalization and euro-integration processes / Turchina S.G., Dashutina L.O., Nechiporenko V.V. // Revista Espacios, Caracas, Venezuela. - Vol. 40 (Number 30). - Year 2019. Page 19 (Scopus) Yuriy I.Danko, Svitlana G.Turchina, Liudmila O.Dashutina, Valentina V. Nechiporenko and Leonid M. Potemkin. Priority Areas of Strengthening

						<p>Ukraine's Competitive Positions in The European and World Markets. 34th IBIMA Conference proceedings 13-14 November 2019, Madrid, Spain. Page 4359-4367 (Web of Science)</p> <p>3. Турчіна С.Г., Дашутіна Л.О. Митна політика України в контексті євроінтеграційного вектору розвитку. Східна Європа: економіка, бізнес та управління: електронне наукове фахове видання - Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Випуск № 2 (19). 2019. С. 35 – 41.</p> <p>4. Турчіна С.Г., Дашутіна Л.О. Кадрова політика аудиторських підприємств – надавачів послуг суб'єктам ЗЕД. Бізнес навігатор: науково-виробничий журнал Міжнародного університету бізнесу і права. Випуск № 2 (58). 2020. С. 17 – 21.</p> <p>5. Дашутіна Л.О., Турчіна С.Г., Баценко Л.М. Перспективи впровадження інтелектуальної продукції в умовах розвитку інноваційно-цифрової економіки. Економіка та суспільство. Випуск № 26. 2021.</p>	
73590	Турчіна Світлана Григорівна	доцент, Основне місце роботи	Факультет економіки і менеджменту	Диплом кандидата наук ДК 043322, виданий 08.11.2007, Атестат доцента 12ДЦ 022609, виданий 19.02.2009	17	ОК7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	<p>Підвищення кваліфікації (стажування):</p> <p>1. Національний університет біоресурсів і природокористування України; ННІ післядипломної освіти. Тема «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності». Свідоцтво 12СПВ No 178547 від 12.06.2015р.</p> <p>2. ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»; тема: Управління змінами. Міжнародна торгівля. Інтелектуальна власність. Дніпро.15.05-13.06.2019р. Свідоцтво 12СПК No 880633 від 26.06.2019 р.</p>

3. Вища школа економіки та менеджменту в м. Ополе (Польща) Тема: «Менеджмент. Публічне управління і адміністрування. Економіка і бізнес. Міжнародний досвід та регіональні особливості» Сертифікат No 067 (2020 р.)

1, 3, 4, 7, 8, 12, 14, 19 умови зазначені у п.38 Ліцензійних вимог

Публікації:

1. Турчіна С.Г. Розвиток ринку об'єктів інтелектуальної власності в контексті світових тенденцій конкурентоспроможності. Національний менеджмент в умовах інтеграційних та глобалізаційних викликів: монографія. / за наук. ред. д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. Суми: ФОП Литовченко Є.Б., 2019. 314 с. С. 141-161.
2. Турчіна С.Г. Активізація розвитку інтелектуального бізнесу в умовах інтеграції України до Європейського Союзу. Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання. Випуск 2. 2016. С. 206 – 209
3. Турчіна С.Г. Розвиток економіки знань в умовах інтеграції України до світового господарства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство». Випуск 13 2017. С. 133-136
4. Турчіна С.Г. Формування системи управління суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності на засадах інноваційного підходу. Східна Європа: економіка, бізнес та управління: електронне наукове фахове видання Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Випуск No 6 (17) 2018. С. 380

							– 385 5. Турчіна С.Г. Аналіз ринку об'єктів інтелектуальної власності в контексті розвитку економіки знань. Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання. Мукачівський державний університет. Випуск №20. 2019. С. 81 – 90
--	--	--	--	--	--	--	--

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 7. <i>Створювати наукові тексти українською та іноземними мовами, дотримуючись принципів академічної доброчесності.</i>	☐	ОК9. Організація підготовки наукових публікацій і написання дисертації	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, перевернутий клас, метод кейсів (case study), консультації викладача, мультимедійна лекція, «мозгова атака», самостійна робота з підручником, опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання, письмовий тест з елементами проблемних завдань
		ОК11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа, виконання тренувальних лексичних та мовленнєвих вправ, підготовка усних повідомлень, виконання тренувальних граматичних	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), тестування (множинний вибір), усне опитування, семестрова контрольна робота, письмовий іспит Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання,

			вправ, письмовий переклад, складання словника фахових термінів, пошук інформації, написання електронних листів, постів, коротких повідомлень	моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача)
		ОК12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа, виконання тренувальних лексичних та мовленнєвих вправ, підготовка усних повідомлень, виконання тренувальних граматичних вправ, письмовий переклад, складання словника фахових термінів, пошук інформації, написання електронних листів, постів, коротких повідомлень	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), тестування (множинний вибір), усне опитування, семестрова контрольна робота, письмовий іспит Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення). самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача)
ПРН 1. Демонструвати системний науковий світогляд, раціонально осмислювати виклики, що постають перед наукою у контексті соціально-економічних та екологічних проблем сучасності (етичні дилеми, цінності, глобальні суспільні трансформації).	☐	ОК1. Філософія науки	проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; проведення опитування, тестування (тест множинного вибору); консультації; перевірка мультимедійних презентацій, есе, рефератів; організація диспутів, підготовка філософських вікторин, брейн-рингів підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; підготовка до опитування, підготовка матеріалів для доповіді; рефератів; підготовка есе; підготовка до філософської вікторини, інтелектуальної гри «брейн-ринг».	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Доповідь. Дискусія. Есе. Тест множинного вибору. Філософська дискусія. Інтелектуальна гра «Брейн – ринг». Феномен інновацій і його дослідження. Екзамен. Формативне оцінювання: експрес-опитування, проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем, самооцінювання, усний зворотний зв'язок від викладача під час занять, взаємооцінювання, письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації
		ОК5. Сучасні концепції у фінансах	Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casesstudy), персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми наукового дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Дослідницька робота із презентацією, взаємне оцінювання, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на дослідницьку роботу та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів. В

				межах дисципліни передбачено взаємне оцінювання (peer to peer assessment) як елемент формативного оцінювання (після презентації дослідницької роботи)
		ОК14. Актуальні питання страхування та сталий розвиток	Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), розв'язання ситуаційних завдань	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Групова робота, взаємне оцінювання з елементами рецензування, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотній зв'язок від викладача та студентів, взаємне оцінювання з елементами рецензування
ПРН10 Застосувати ключові процеси управління науковими проектами, реалізуючи лідерські та управлінські здібності, ефективні комунікації у науковому середовищі	☐	ОК10. Управління науковими проектами	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study), «круглий стіл», «мозгова атака», аналіз конкретних виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач, самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань, опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, проєкт (підготовка, презентація, захист), екзамен – тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання щодо сучасних тенденції бізнес-планування та експертизи інноваційних проєктів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання проєкту (підготовка, презентація, захист)
		ОК3. Комунікації в науковому середовищі	Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія (за можливості за участю іноземних здобувачів) Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна

				дискусія, презентація (будь-який культурний аспект, що стосується країни, регіону, міста тощо – на вибір здобувача)
<p><i>ПРН 9. Планувати та реалізувати викладання навчальних дисциплін в межах спеціальності фінанси, банківська справа та страхування, керуючись принципом конструктивного узгодження та студентоцентрованого навчання</i></p>	☐	<p>ОК8. Організація і методика проведення навчальних занять</p>	<p>Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy) навчання через дію, консультації викладача, мультимедійна лекція, метод кейсів (casestudy) у поєднанні з методом «мозаїки», лекція-дискусія, симуляція, групова робота, взаємне навчання (peer to peer learning), «світове кафе» персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми, пов'язаної, з навчанням-викладанням (на вибір здобувача), проєкт програми освітнього компонента (індивідуально), рецензування програми освітнього компонента, навчання через дослідження</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд за обраною темою з презентацією, проєкт програми освітнього компонента, симуляція, взаємне оцінювання. Письмовий екзамєн (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проєктом програми, письмовий зворотний зв'язок на проєкт програми від викладача і від колег здобувачів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після симуляції</p>
		<p>ОК13. Педагогічна практика</p>	<p>Групова дискусія, пояснення, тематична дискусія, «круглий стіл», аналіз конкретних педагогічних ситуацій, навчання через дію, консультації викладача, симуляція, групова робота, консультації викладача взаємне навчання (peer to peer learning), пояснення, дискусії, бесіди, круглі столи, проектування навчальних занять, самостійна робота з науковою та методичною літературою, опрацювання теоретичного матеріалу, персоналізоване навчання, навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Проєкт програми освітнього компонента. Симуляція, взаємне оцінювання. Анкета зворотного зв'язку. Звіт з практики Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проєктом, письмовий зворотний зв'язок на проєкт від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів. В межах дисципліни передбачено взаємне оцінювання (peer to peer assessment) як елемент формативного оцінювання (після презентації звіту з практики, а також проєкту) та сумативного оцінювання</p>
<p><i>ПРН 8. Використовувати інформаційні технології під час викладання, навчання та дослідження у роботі з джерелами, збиранні та обробці даних, представленні</i></p>	☐	<p>ОК2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності</p>	<p>Лекція, практичне заняття, обговорення актуальних питань, опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, практична робота, екзамєн Формативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, тест</p>

результатів дослідження				множинного вибору, захист практичних робіт, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.
	ОК6. Емпіричні методи у фінансах	Лекція-презентація, групова дискусія, консультації викладача, метод кейсів (case study), читання (опрацювання теоретичного матеріалу), складання плану дослідної роботи (індивідуально), рецензування плану, підготовка есе з обґрунтуванням оптимальних методів дослідження відповідно до обраного об'єкту та завдання		Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. План дослідницької роботи, взаємне оцінювання (рецензування), есе Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над планом дослідження, письмовий зворотний зв'язок на план дослідження від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після есе
	ОК7. Реєстрація прав інтелектуальної власності	Лекція-презентація, метод кейсів (case study). навчання через дію, консультації викладача, мультимедійна лекція, проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», «мозкова атака», аналіз конкретних виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач, самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань, персоналізоване навчання, опрацювання теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань		Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, аналітичний огляд з презентацією, виконання індивідуального завдання (підготовка, презентація, захист) Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо аналітичного огляду з презентацією, письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання (підготовка та презентація конкретного об'єкта інтелектуальної власності до реєстрації)
	ОК9. Організація підготовки наукових публікацій і написання дисертації	Мультимедійна лекція, консультації викладача, обговорення актуальних питань, персоналізоване навчання, самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань		Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Виконання індивідуального завдання, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального

				завдання
<p><i>ПРН 2. Розвивати теорії, концепції, моделі та принципи фінансів, банківської справи та страхування, усвідомлюючи економічні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку та виклики, з якими вони пов'язані.</i></p>	☐	<p>ОК14. Актуальні питання страхування та сталий розвиток</p>	<p>Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), розв'язання ситуаційних завдань</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Групова робота, взаємне оцінювання з елементами рецензування, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотній зв'язок від викладача та студентів, взаємне оцінювання з елементами рецензування</p>
		<p>ОК5. Сучасні концепції у фінансах</p>	<p>Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), групова робота над розробкою концепції реформи, взаємне навчання (peer to peer learning), персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми наукового дослідження, навчання через дослідження, збір і опрацювання інформації з використанням інформаційних технологій</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Дослідницька робота із презентацією, взаємне оцінювання, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді), підготовка концепції реформи Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на дослідницьку роботу та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над есе, концепцією реформи, письмовий зворотний зв'язок на есе, концепцією реформи від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів. В межах дисципліни передбачено взаємне оцінювання (peer to peer assessment) як елемент формативного оцінювання (після презентації дослідницької роботи, а також есе)</p>
<p><i>ПРН 6. Чітко та структуровано презентувати складні ідеї українською та іноземною мовою експертам різного рівня, в тому числі інших галузей знань, особам, що навчаються, демонструючи культуру наукового усного і писемного мовлення.</i></p>	☐	<p>ОК13. Педагогічна практика</p>	<p>Консультації викладача, симуляція, групова робота, взаємне навчання (peer to peer learning), групова дискусія, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), навчання через дослідження, проведення навчальних занять, підготовка звіту</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Симуляція, взаємне оцінювання. Звіт з практики. Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на звіт з практики, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів. В межах дисципліни передбачено взаємне оцінювання (peer to peer assessment) як елемент формативного оцінювання (після презентації звіту з</p>

ОК1. Філософія науки	<p>проведення лекційних занять з мультимедійними презентаціями до кожної з тем; модерування дискусії за результатами доповідей; проведення опитування, тестування (тест множинного вибору); консультації; перевірка мультимедійних презентацій, есе, рефератів; організація диспутів, підготовка філософських вікторин, брейн-рингів</p> <p>підготовка матеріалів для доповіді, обговорення, дискусії; підготовка до опитування, підготовка матеріалів для доповіді; рефератів; підготовка есе; підготовка до філософської вікторини, інтелектуальної гри «брейн-ринг».</p>	<p>практики, а також проєкту).</p> <p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.</p> <p>Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Доповідь. Дискусія. Есе. Тест множинного вибору. Філософська дискусія. Інтелектуальна гра «Брейн – ринг». Феномен інновацій і його дослідження. Екзамен.</p> <p>Формативне оцінювання: експрес-опитування, проходження тестування поточного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем, самооцінювання, усний зворотний зв'язок від викладача під час занять, взаємооцінювання, письмовий зворотний зв'язок на есе, реферати, мультимедійні презентації</p>
ОК11. Іноземна мова за професійним спрямуванням	<p>Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, метод проєктів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа, виконання тренувальних лексичних та мовленнєвих вправ, підготовка усних повідомлень, пошук інформації, написання електронних листів, постів, коротких повідомлень.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.</p> <p>Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання.</p> <p>Письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), усне опитування, семестрова контрольна робота</p> <p>Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення), самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача)</p>
ОК3. Комунікації в науковому середовищі	<p>Лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(casestudy), навчання через дію, мультимедійна лекція, консультації викладача, групова робота, лекція-дискусія, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та підготовка презентації (на вибір здобувача), підготовка аналітичного звіту, навчання через дослідження, взаємне навчання (peer to peer learning)</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.</p> <p>Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання.</p> <p>Презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження здобувача, панельна дискусія (за можливості за участю іноземних здобувачів), презентація (будь-який культурний аспект, що стосується країни, регіону, міста тощо – на вибір здобувача)</p> <p>Формативне оцінювання: презентація дослідницького завдання, над яким працює здобувач, аналітичний звіт за результатами дослідження, панельна дискусія, презентація (будь-</p>

		який культурний аспект, що стосується країни, регіону, міста тощо – на вибір здобувача)
ОК8. Організація і методика проведення навчальних занять	Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів(case study) лекція-дискусія, симуляція, групова робота, консультації викладача, взаємне навчання (peer to peer learning), персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми, пов'язаної, з навчанням-викладанням (на вибір здобувача), читання (опрацювання теоретичного матеріалу), навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд з презентацією, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді), симуляція, взаємне оцінювання, Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після симуляції
ОК9. Організація підготовки наукових публікацій і написання дисертації	Перевернутий клас, метод кейсів (case study), консультації викладача, навчання через дію, тематична дискусія, самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань навчання через дослідження.	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Виконання індивідуального завдання, аналітичний огляд з презентацією, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання, письмовий тест з елементами проблемних завдань
ОК12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проектів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа, виконання тренувальних лексичних та мовленнєвих вправ, підготовка усних повідомлень, письмовий переклад, складання словника фахових термінів, пошук інформації, написання електронних листів, постів, коротких повідомлень	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), усне опитування Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення). самооцінювання та моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача)

<p><i>ПРН 5. Самостійно обирати та використовувати методи дослідження (економетрії, статистики, моделювання тощо), релевантні до наукового завдання у спеціалізованій сфері дослідження, аргументовано та добросовісно формувати висновки</i></p>	☐	<p>ОК6. Емпіричні методи у фінансах</p>	<p>Лекція – презентація, консультації викладача, метод кейсів (casestudy), лекція-дискусія, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), підготовка есе з обґрунтуванням оптимальних методів дослідження відповідно до обраного об'єкту та завдання, аналітичний огляд з презентацією, перевірка на плагіат</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Есе, аналітичний огляд за обраною темою з презентацією Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після есе</p>
		<p>ОК4. Методологія проведення наукових досліджень</p>	<p>Перевернутий клас, метод кейсів (case study), консультації викладача, мультимедійна лекція, «круглий стіл», «мозгова атака», тематична дискусія, самостійна робота з підручником, опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, усна співбесіда (залік) Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання, письмовий тест з елементами проблемних завдань</p>
<p><i>ПРН 4. Інтегрувати отримані результати дослідження у логічні структури для вирішення теоретичних і практичних проблем у спеціалізованій сфері фінансів та/або навчання відповідно до теми власного дослідження.</i></p>	☐	<p>ОК2. Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності</p>	<p>Обговорення актуальних питань, опрацювання теоретичного матеріалу</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, екзамен. Формативне оцінювання: усне опитування після вивчення кожної теми, тест множинного вибору</p>
		<p>ОК4. Методологія проведення наукових досліджень</p>	<p>Мультимедійна лекція, консультації викладача, обговорення актуальних питань, перевернутий клас, навчання через дію, тематична дискусія, персоналізоване навчання, самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань, навчання через дослідження.</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Виконання індивідуального завдання, аналітичний огляд з презентацією, усна співбесіда (залік) Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання</p>

<p>ОК7. Реєстрація прав інтелектуальної власності</p>	<p>Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (case study), лекція-презентація, навчання через дію, консультації викладача, мультимедійна лекція, самостійна робота з підручником, опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, персоналізоване навчання</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, аналітичний огляд з презентацією, виконання індивідуального завдання (підготовка, презентація, захист) Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо аналітичного огляду з презентацією, письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання (підготовка та презентація конкретного об'єкта інтелектуальної власності до реєстрації)</p>
<p>ОК8. Організація і методика проведення навчальних занять</p>	<p>Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), мультимедійна лекція, консультації викладача, Метод кейсів (casestudy) у поєднанні з методом «мозаїки», персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми, пов'язаної, з навчанням-викладанням (на вибір здобувача), проєкт програми освітнього компонента (індивідуально), рецензування програми освітнього компонента</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд з презентацією, проєкт програми освітнього компонента, взаємне оцінювання (рецензування програми), письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді) Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проєктом програми, письмовий зворотний зв'язок на проєкт програми від викладача і від колег здобувачів, письмовий тест з елементами проблемних завдань</p>
<p>ОК10. Управління науковими проєктами</p>	<p>Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, лекція, практичне заняття, презентації, самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань</p>	<p>Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору Виконання індивідуально розрахунково-аналітичних завдань, екзамен – тест множинного вибору. Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуальних</p>

			розрахунково-аналітичних завдань	
		ОК12. Методика підготовки наукових праць іноземною мовою	Дискусія, «мозковий штурм», рольові ігри, робота в парах, групова робота, презентація, відпрацювання граматичних структур у різних видах мовленнєвої діяльності, тренувальні вправи (множинний вибір, виправлення помилок, заповнення пропусків), усний та письмовий переклад, складання мапи тесту, переказ тексту, метод проєктів, творчі завдання, «ментальна мапа», презентація, написання листа, виконання тренувальних лексичних та мовленнєвих вправ, підготовка усних повідомлень, виконання тренувальних граматичних вправ, письмовий переклад, складання словника фахових термінів, пошук інформації, написання електронних листів, постів, коротких повідомлень	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Письмовий тест наприкінці тематичного блоку (юніту), тестування (множинний вибір), усне опитування, семестрова контрольна робота, письмовий іспит Формативне оцінювання: лексичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, граматичний тест зі зворотнім зв'язком від викладача, усні презентації (дискусії, обговорення). самооцінювання та взаємооцінювання, моніторинг участі студента у навчальній діяльності (усні коментарі та настанови викладача)
		ОК14. Актуальні питання страхування та сталий розвиток	Лекція-презентація, метод кейсів (casestudy), навчання через дію, консультації викладача, мультимедійна лекція, лекція-дискусія, взаємне навчання (peer to peer learning), групова робота, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми(на вибір здобувача), виконання проєкту розвитку страхування в умовах реалізації концепції сталого розвитку (індивідуально), навчання через дослідження, рецензування проєкту	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд за обраною темою з презентацією, робота у групі, проєкт розвитку страхування в умовах реалізації концепції сталого розвитку, взаємне оцінювання з елементами рецензування Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проєктом, письмовий зворотний зв'язок на проєкт від викладача і від колег здобувачів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів, взаємне оцінювання
ПРН 3. Узагальнювати наукові дослідження у фінансах, банківській справі і страхуванні, виділяти невирішену частину проблеми та синтезувати нові наукові положення та ідеї поєднуючи фінансову теорію та емпіричні	☐	ОК4. Методологія проведення наукових досліджень	Проблемна лекція, тематична дискусія, «круглий стіл», обговорення актуальних питань, перевернутий клас, метод кейсів (case study), консультації викладача, навчання через дію, тематична дискусія, самостійна робота з підручником, опрацювання теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, навчання через дослідження	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Тест множинного вибору, виконання індивідуального завдання, аналітичний огляд з презентацією, усна співбесіда (залік) Формативне оцінювання: тестування в Google Forms, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів під

докази.			час виконання індивідуального завдання, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо аналітичного огляду з презентацією, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання, письмовий тест з елементами проблемних завдань
	ОК5. Сучасні концепції у фінансах	Перевернутий клас, лекція-презентація, групова дискусія, метод кейсів (casestudy), тематична дискусія, «круглий стіл», «мозкова атака», аналіз конкретних фінансових ситуацій на фінансовому ринку навчання через дію, консультації викладача, групова робота над розробкою концепції реформи, взаємне навчання (peer to peer learning), лекція-дискусія, індивідуальна робота, спілкування, персоналізоване навчання, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми наукового дослідження, навчання через дослідження, збір і опрацювання інформації з використанням інформаційних технологій. підготовка дослідницької роботи (індивідуально), перевірка на плагіат власних робіт (дослідницької роботи, концепції реформи)	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Підготовка концепції реформи певної сфери фінансової системи, дослідницька робота та її презентація, есе, письмовий екзамен (тест множинного вибору та короткі відповіді). Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на дослідницьку роботу та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над есе, концепцією реформи, письмовий зворотний зв'язок на есе, концепцією реформи від викладача і від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів. В межах дисципліни передбачено взаємне оцінювання (peer to peer assessment) як елемент формативного оцінювання (після презентації дослідницької роботи, а також есе) та сумативного оцінювання
	ОК6. Емпіричні методи у фінансах	Групова дискусія, метод кейсів(case study), лекція-презентація, консультації викладача, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми у фінансах (на вибір здобувача), складання плану дослідної роботи (індивідуально), рецензування плану, підготовка есе з обґрунтуванням оптимальних методів дослідження відповідно до обраного об'єкту та завдання	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання. Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. План дослідницької роботи, взаємне оцінювання (рецензування), есе, аналітичний огляд за обраною темою з презентацією Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок від викладача на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над планом дослідження, письмовий зворотний зв'язок на план дослідження від колег здобувачів, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після есе
	ОК14. Актуальні питання страхування та сталий розвиток	Лекція-презентація, метод кейсів (casestudy), навчання через дію, консультації викладача, мультимедійна	Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено сумативне та формативне оцінювання.

			<p>лекція, лекція-дискусія, взаємне навчання (peer to peer learning), групова робота, читання (опрацювання теоретичного матеріалу), дослідження та аналітичний огляд проблеми (на вибір здобувача), виконання проєкту розвитку страхування в умовах реалізації концепції сталого розвитку (індивідуально), навчання через дослідження, рецензування проєкту</p>	<p>Сумативне оцінювання: оцінювання за 100-бальною шкалою оцінювання. Аналітичний огляд за обраною темою з презентацією, робота у групі, проєкт розвитку страхування в умовах реалізації концепції сталого розвитку, взаємне оцінювання з елементами рецензування Формативне оцінювання: усний зворотний зв'язок на аналітичний огляд та презентацію, усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над проєктом, письмовий зворотний зв'язок на проєкт від викладача і від колег здобувачів, письмовий тест з елементами проблемних завдань, усний зворотний зв'язок від викладача та студентів, взаємне оцінювання</p>
--	--	--	---	--